

OOSTVLAAMSCH

Z A N N T E N

Mededelingen van de Bond
der Oostvlaamse Folkloristen en van de
Dienst voor Folkloristische Opzoekingen

32^e Jaargang
Nr. 4 - 1957

DRUK. V/H AD. HOSTE, N. V.

UITGAVEN VAN DE BOND.

Zijn te verkrijgen op het Sekretariaat, Oscar De Gruyterstraat, 34, Gent :

1. **Oostvlaamsche Zanten**, 4^e, 8^e, 11^e, 13^e, 14^e, 15^e, 16^e, 17^e en 18^e jg., tegen 30 fr. per jg., 20^e jg. (Jaarboek), 21^e, 22^e, 23^e en 24^e jg. tegen 50 fr., 25^e, 26^e, 27^e, 28^e en 29^e jg. tegen 75 fr., 30^e en 31^e jg. tegen 100 fr. Van de andere jgg. zijn nog enkele losse nummers te verkrijgen.
2. **Herdenkingsalbum Alf. De Cock**. (Uitverkocht).
3. **Het Stroodekkersbedrijf**, door Cl. Trefois (Uitverkocht).
4. **Geïllustreerd Feestnummer** (lustrumnr). Prijs : 10 fr.
5. **Lodewijk De Vriese, Bio- en Bibliographische studie**. (Uitverkocht).
6. **Kinderspelen en Liedjes uit het Land van Dendermonde**, door Mevrouw L. Bataille-Hiel. Prijs : 50 fr. gewone uitgave.
7. **De Plattegrondsvormen van z.g. « Frankische » Boerderijtypen en hun geografische Verspreiding in ons Land**, door Cl. Trefois. (Uitverkocht).
8. **Register op Celis Gabr. : Volkskundige Kalender voor het Vlaamsche Land**, door Prof. F. M. Olbrechts. Prijs : 12 fr.
9. **De Draak van het Belfort van Gent in de Folklore**, door Cl. Trefois. (Uitverkocht).
10. **De Tinnepotgieterij te Gent**, door Julien Boes. (Uitverkocht).
11. **2^e Lustrumnummer 1930-1935**. Prijs : 36 fr.
12. **Dit is die Excellente Kronyke van de Brahmisten**, (over het Teerlingspel), door Emile Andelhof. Prijs : 14 fr.
13. **De Groei en de Bloei van de Arteveldefiguur in de Vlaamsche Volksziel**, door Advokaat Jos. Vermeulen. (Uitverkocht).
14. **Galerij van Gentsche Typen**, door Emile Andelhof. (Uitverkocht).
15. **De Magie van het Poppenspel**, door F. Van Es, en anderen. (Uitverkocht).
16. **Waasch Sagenboek**, door F. Van Es. Prijs : 70 fr. (65 fr. voor de leden).
17. **Jaarboek 1945 van den Bond der Oostvlaamsche Folkloristen**. Prijs : 50 fr.
18. **Het Curieus en Vermakelijk Namenboek**, door Em. Andelhof. Prijs : 12,50 fr.
19. **Folklore en Onderwijs**, door Lod. Hoste. Prijs : 7,50 fr.
20. **August Hendrixx, Vlaams Toneelschrijver herdacht met Bloemlezing uit zijn werken**, door Fr. De Coster. Prijs : 15 fr.
21. **Pastoor Constant Duvillers, Folklorist en folkloristische Figuur**, door F. Van Es. Prijs : 15 fr.
22. **De Wetterse Reuzen**, door Marcel Daem. Prijs : 15 fr.
23. **Sagen uit Noord-Oostvlaanderen**, door Dr G. De Meyer. Prijs : 15 fr.
24. **Een Teerlingspel in Gent**, door Lod. Lievevrouw-Coopman. Prijs : 25 fr. (15 fr. voor de leden).
25. **Inhoudstafel op Oostvlaamsche Zanten (Jg. I-Jg. XXV)**, door F. Van Es. Prijs : 30 fr.
26. **Spelen mijner Jeugd**, door L. Lievevrouw. Prijs : 50 fr.
27. **De Levende Folklore van het Gewest Balegem**, door M. Broeckhove. Prijs : 40 fr.

Het bedrag der bestelling is vooraf te storten op postrekening Nr 969.46, Bond Oostvl. Folkloristen, Gent.

Lidmaatschap Bond Oostvl. Folkloristen. Jaarlijkse bijdrage : 100 fr. Ereleden : 250 fr. Buitenland : 125 fr.

OOSTVLAAMSCHE ZANTEN

MEDEDELINGEN VAN DE BOND DER OOSTVLAAMSE
FOLKLORISTEN EN VAN DE DIENST VOOR
FOLKLORISTISCHE OPZOEKINGEN

Vereniging zonder winstbejag

Sekretariaat van de Bond :

M. Broeckhove,
Oscar De Gruyterstraat, 34, Gent.

Alle stortingen te doen op postrekening :
969.46, Bond Oostvl. Folkloristen,
Gent.

Redaktie van Oostvl. Zanten :

F. VAN ES,
Désiré De Wolfstr. 3. Aalst.

Drs M. DAEM & J. BOES.

Op de voois van «Lilli Marleen»

voor Kai Uldall

Er zijn zo van die onderwerpen waarop men in de kring der folkloristen nooit genoeg kan terugkomen. Eén daarvan is de aansluiting van onze volkskundestudie bij het volle leven, bij de dag van vandaag, eventueel bij het roeren en rumoeren van onze grote steden. Maar al te vaak immers zijn onze folkloristen nillens willens de weemoedige prijzers van het verleden, dat zij in de schilderachtige restcultuur van te lande menen weer te zien. En zij verzuimen op zo'n manier het volk zoals dat om hen heen leeft en streeft, zoals dat in zijn toenemende vrije-tijd verstrooiing en bezigheid en bezinning pleegt te vinden. Een dergelijke struisvogelgezindheid benadeelt onze studie in hoge mate : men vernauwt zijn gezichtsveld, men staat in dit bruisende leven vrijwel buiten-spel, men laat zich de kans ontgaan mee te tellen in een tijd die meer dan ooit voorheen behoefte heeft aan begrip en aan voorzichtige leiding op het stuk van de eigen volkskultuur. Een gistende en wisselvallige volkskultuur, welke het niet stellen kan en mag buiten het vele waardevolle dat men in de schatkamers der folklore aantreft. Bovendien : materiaal uit boek en archief komt tot leven, wanneer men op enigerlei wijze deel heeft aan hetgeen er thans geschiedt in de gemeenschappen die tezamen ons volk uitmaken. Zo heeft bijvoorbeeld de doorvorsing van levende taal en tongvallen bevruchtend, verhelderend gewerkt juist ook op die taalwetenschap, welke zich bezighoudt met de talen uit een al dan niet klassiek verleden.

Langzamerhand breekt zich in onze gelederen de gedachte baan, dat het hedendaagse volksleven onze volledige aandacht verdient. Maar het gaat moeizaam, en het heeft er wat van dat gevoel nog tegenstribbelt daar waar het verstand reeds «ja» gezegd heeft. Veelzeggend lijkt de weigering — ondanks een dertigtal voetnoten — door enkele vooraanstaande tijdschriften te onzent van bijdragen die het tegenwoordige volksleven behandelen. De redactie achtte dergelijke studies journalistiek, geen wetenschap. Ook wel worden aktualiteiten ter zijde geschoven, omdat zij kultureel of moreel minderwaardig zouden zijn. Maar, gelijk gezegd, de moderne opvatting wint aan terrein en aan gezag. Men hoeft slechts in uitgeversgidsen te bladeren om dit te bespeuren — vooral in Duitsland, waar de oorlog en de landverhuizing meer dan elders de hele zaak dooreengegoid heeft. Men zie Hinrich Kruse's «Wat sik dat Volk vertelt, Nedderdütsche Volksgeschichten», waarvan een bevoegd oordelaar getuigd heeft :

Dat sünd Geschichten, de he dat Volk op 'n Lann affluster hett. Dat Volk vertelt sick hüüt wat ut uns' Tied, jüst as sick dat instmals Märken un Sagen von Mund to Mund wiedergeben hett. Dar ward vertelt von Dörplüüt in Alldag un Pflicht, von Möögd un Sorgen, ok von Knäp un Schelmstücken. So sünd de Minschen würekli, dat is ehr wahres Lewen.⁽¹⁾

Een ander voorbeeld van deze gerichtheid op het heden is «Kinnste Düsse? 111 lustige platdeutsche Votellsel» van Prof. Dr. H. Hartwig,⁽²⁾ dat aktuele verhaaltjes behelst in de trant van wat ikzelf onlangs in een dagblad uit Sleeswijk onder de ogen kreeg :

Dor kann een mit Stadtlüüd doch so allerhand belewen. En Jung keem mol op 't Land un meen, dor dreegen se bloots Holtschoh, so düsse spitze Hollännerklunken ohne Lerrer. He haar dor keeneen bi uns mit loopen sehn, awers in en Laaden, dor harr he se een hangen sehn un de wull he sik koopen. De Koopmann reck em de hen, un denn steek de Jung eersmol sien Foot dorin un meen : He musz je eersmol sehn, wat de öwerhaupt passen dän. «Passen», sä de Koopman un maak groote Oogen. «Passen schall de gorni. De schall an de Wand hangen.» So is dat vandaag.⁽³⁾

Ik mag echter de schone dame wier naam boven dit opstel prijkt, Lili Marleen, niet langer laten wachten. Het wordt tijd dat wij ons met haar gaan bemoeien, temeer omdat zij een belangwekkend

(1) Zie de katalogus van de uitgeverij «Heinrich Möller Söhne» te Rendsburg in Zuid-Sleeswijk (1955). — In het «Norsk Folkemuseum» op het schiereiland Bygdoy onder Oslo vindt men in de allereerste plaats een groot aantal boerderijen, maar toch ook een burgermanskamer van 1920, vorige-eeuwse arbeidershokjes en een modern ingericht vertrekje.

(2) Katalogus van de «Deutscher Heimat-Verlag Ernst und Werner Gieseking» te Bielefeld-Bethel.

(3) «Schleswiger Nachrichten», 11 augustus 1956.

vrouwspersoon met een levensgeschiedenis is. Zij is geenszins «oud» (zoals een inzender in de «Oostvlaamsche Zanten», jg. 31, blz. 151 veronderstelt). Zij telt nog maar amper duizend weken en verkeert in de volle bloei harer onweerstaanbare maagdelijkheid. Wat is het geval? Het gedicht-in-de-volkstoon van de Nederduitser Hans Leip, «Lili Marleen» geheten, stond vooreerst in diens bundeltje «Kleine Hafenorgel». In 1938 werd het — zo lees ik in een voorbespreking van de eerlang uit te brengen Duitse speelfilm «Wie einst Lilli Marleen» — door de welbekende Norbert Schultze getoonzet en in hetzelfde jaar door Lale Andersen voor de eerste keer gezongen. Slechts 500 exemplaren van het boekje en iets meer dan 700 stuks van de gramfoonplaat met Lale Andersen waren verkocht, toen de Duitse soldatenzender Belgrado «Lilli Marleen» voor het eerst door het luchtruim stuurde. Wat toen kwam is bekend: heel Europa zong de melodie van Lilli Marleen. De Nederlandse tekstvertaling is van Herre de Vos; bij El Alamein hebben — naar het heet — de Engelsen het lied veroverd, waarna een Engelse melodievariatie ontstond; in Noord- en Zuid-Nederland was het aantal spotteksten op deze melodie legio. Een zestal strofen nu, afkomstig uit Harelbeke, staat in nummer 5, 31e jg., van «Oostvlaamsche Zanten». Zij zijn goed-volksaardig, ook in deze zin dat zij slechts de varianten zijn van wat elders in Vlaanderen gehoord wordt. Men raadplege in verband hiermee «Volksverweer in oorlogstijd» door wijlen Maurits van Coppenolle en Hervé Stalpaert, dat men vinden kan in de volkskundige almanak «'t Beertje» van het jaar 1945 (Brugge). Op bladzijde 60 van deze rijke en merkwaardige verzameling leest men iets op de onverwoestbare melodie van de «Ouwe Taaie»⁽⁴⁾; op bladzijde 61 is de beurt aan Lilli Marleen. En het is ongeveer net zo als in Harelbeke:

Als ge met jen zakje
 Achter kolen gaat,
 Moet je vantevoren
 Ingeschreven staan.
 't En zijn geen kolen, want 't is «slam»;
 De prijs daarvan is vijftig frank.
 A wal, wat zegt je daarvan?
 't Is de helft van honderd frank.

(4) Vgl. mijn ««Ouwe Taaie», een legaal verzetslied» in «Oostvlaamsche Zanten», jg. 29 (1954), blz. 1-7. Sindsdien ontmoette ik het als springtouwdeuntje in een Amsterdamse volksbuurt. Vgl. J. A. Kluyt en Ko van der Laan, «In de Amsterdamsche Jordaan», Laren Nh. 1947, blz. 64.

De opgegeven variant komt ook tamelijk dicht bij een Harelbeekse lezing :

Als je met je zakje
Achter kolen gaat,
't Koolmarsantje zegt u:
Je moet in reke staan. Enz.

Tijdens mijn noodgedwongen verblijf te Wagenborgen in het Groningerland is Lilli Marleen dikwijls op mijn weggetje gekomen. Het treffendst was wel het lied naar aanleiding van het bombardement op Hamburg van 27 juli 1943. Het is waarschijnlijk door Groninger arbeidersjongens gemaakt, en doet in zijn laatste strofe denken aan de slotwending van menig oud en dus « echt » volkslied dat men uit de officiële bundels opdiepen kan. Men zal het t.z.t. kunnen lezen in mijn « Straatmadelieven », maar het mag ook hier een plaatsje vinden.

Wij kwamen al uit Hamburg
Zonder geld of goed,
Na vele dagen zwerven,
Met een beblaarde voet.
Nu zijn w'in Ölsburg(?) aangeland,
Nog ver van 't dierbaar Vaderland;
Toch hebben wij nog moed,
Wat ons hier zingen doet.

Werd je 's morgens wakker
Met een lege maag,
Moest je toch nog werken
Het was een grote plaag.
En viel je onder 't werk in slaap,
Dan brult de «Meister» : « Wat een aap!
Vooruit, weer aan je werk!
Je bent nog veel te sterk. »

Maar 42 jongens,
Die zingen het in koor:
Het zal niet lang meer duren,
Dan gaan wij er vandoor.
Al was het eten nog zo goed,
Al aten wij in overvloed :
Wij gingen toch naar huis,
Want hier is het niet pluis!

Op dezelfde melodie bezong men elders de hatelijke « kabelwacht », van welke tekst ik zelfs een kolportage-editie bezit. Het begint zo :

De burgers moesten posten,
Ja heus, het was geen grap.
Het kan je kop wel kosten,
Wanneer de kabel knapt.

Te Rotterdam vernam ik van kinderen het geestige :

In de zwarte handel
Kocht ik een pakje vet;
't Was nog hele goeje,
Het stond op 't etiket.
Maar toen ik thuiskwam, lieve Heer,
Was het geen vet, maar wagensmeer.
Wat ging mijn wijf tekeer,
Wat ging mijn wijf tekeer!

In Wagenborgen hoorde ik er een spotternij op politiek-befaamde dorpsgenoten op. En verder onder meer deze drie nulliteiten :

1. Ga je mee naar boven,
Ga je mee naar bed?
Al onder die wollen dekens
Daar hebben wij reuzenpret. Enz.
2. Ga je mee naar Winschoten,
Naar de Langestraat?
Daar vrijen vele paartjes,
't Is heus geen surrogaat. Enz.
3. Onder die lantaren
Daarginter in Veendam,
Kreeg ik eens verkering,
'k Wist zelf niet hoe het kwam.
En die lantaren was verroest
Van al die plasjes die hij moest,
Van al die potjes bier,
Van al die potjes bier.

Na de Bevrijding werd niet alleen bezongen de triestige « kale

·kop» met het gemeniede « hakenkruis erop», doch eveneens het gevrij om de Kanadezen « zo enorm, / Met hun baret en uniform»:

Aaltje heeft verkering
Met een Kanadees;
Nauw'lijks zag zij Johnny,
Of 't was gedaan met Kees.
Nu kauwt zij gum en sjokola,
De sigaretten krijgt papa.
Die rookt geen surrogaat,
Maar Engels fabrikaat.

Het bovengehaalde Hamburger lied behoort tot het beste van wat ik op dit gebied heb vernomen. Het verdient aanbeveling dergelijke volksgetuigenissen naarstig en nauwkeurig te verzamelen. Ze hebben ons veelal iets anders te zeggen dan de « officiële » verzetspoëzie, die maar bij hoge uitzondering doorgedrongen is in de diepe lagen van ons volksleven.

Wassenaar

Dr. Tj. W. R. de HAAN

Oostvlaamse Folkloristische Bibliografie

(20^e vervolg)⁽¹⁾

AALST. Vangassen (H.) — Iconografie van Aalst (1848-1890). Het Land van Aalst, 8^e jg., n^r 3-4 (1956), blz. 98-105. Geïllustreerd.

(Interessant voor de kennis van het oude stadsbeeld in de 19^e eeuw).

ALF. Verhalen over de alf, « van de(n) Alf geleid ». Jaarboek VII (1954) der Nationale Kommissie voor Folklore, 1956, blz. 12-20.

(Antwoorden op de 3e vragenlijst voor de Volkskunde-atlas. Voor Oost-Vlaanderen: 1 sage uit Bassevelde, 3 uit Wondelgem, 2 uit Zeveneken, 2 uit Mariakerke, 1 uit Serskamp, 3 uit Wieze, 2 uit Aalst, 1 uit Impe, 1 uit Denderleeuw).

ST. AMANDUS. Gaublomme (Valère). — Predikte hij ook te Erembodegem? St. Amandus, een der grootste apostelen van Vlaanderen. Kerkelijk Leven (Parochieblad), 1956, n^r 14.

(1) Zie Oostvl. Zanten XVI (1941), 119, 166; XVII (1942), 114, 190; XVIII (1943), 91; XIX (1944), 19, 69; XXI (1946), 22; XXII (1947), 21; XXIII (1948), 7, 72; XXIV (1949), 111; XXV (1950), 73; XXVI (1951), 90; XXVII (1952), 19, 123; XXVIII (1953), 105; XXIX (1954), 150; XXX (1955), 47; XXXI (1956), 60.

APOSTELBROKKEN. Groot (Leo de). — **Apostelbrokken-grabbelen te Rupelmonde. Oost-Vlaanderen, 5^e jg., n^r 1 (Jan.-febr. 1956), blz. 6-8. Geïllustreerd.**

(Over de voetwassing en het werpen der apostelbrokken, brokken tarwebrood, op Witte donderdag te Rupelmonde).

BEDEVAARTEN. Giraldo (W.). — **Dienen uit Liefdadigheid. Biekorf, 37^e jg., n^r 3 (1956), blz. 65-79; n^r 4, blz. 101-107. Geïllustreerd.**

(Over 2 bedevaarders en 2 bedevaartsters, die bewegen uit dienstbetoon en liefdadigheid, onderscheidenlijk uit Aalbeke, Deerlijk, Waarmaarde en Wijtschate in W. VI. De volgende Oostvlaamse bedevaartoornden werden of worden door hen bezocht: Wannegem-Lede (St. Machutus, tegen de « koeke » of hertegspan), Ekkerghem-Gent (St. Fiacrius, tegen de oude man), Deurle (St. Aldegonde, tegen kanker, koorts, tandpijn), Machelen (H. H. Cornelius en Ghislenus, tegen kinderkwalen en vallende ziekte), Ruiien (St. Cornelius, tegen « ruzie » of wolachtige huiduitslag, vallende ziekte), Zulte (St. Pieter, tegen « zilt »), Zulzeke (H. Kruis, tegen keelzweer), Paters Augustijnen te Gent (St. Nikolaas van Tolentijn, tegen kwalen onder het vee), Appels (Pater Paul), Berchem-Oudenaarde (St. Godelieve, tegen kinkhoest, keelpijn, oogkwalen), Gijzelbrechtegem (« Griazeloke » in de volkstaal. Man Job, tegen zweren), Edelare (O.L.V. van Kerselare, tegen allerlei noden).

BEDEVAARTVAANTJES. Linden (R. van der). — **Een onbekend bedevaartvaantje uit Maldegem-Donk. Appeltjes uit het Meetjesland, 1954, n^r 6, blz. 251-252. Geïllustreerd.**

(Bedevaartvaantje van O.L.V. van Lourdes).

IDEM. Pieters (Jules). — **Bedevaartvaantjes en Paardenommegangen. Ars Folklorica. Noord- en Zuidnederlandse Volkskunst, II, 1956, blz. 225-264. Geïllustreerd.**

(Zie bespreking in Ovl. Zanten, 32^e jg. (1957), blz. 63).

BIERFEESTEN. Verbist (L.). — **De Adriaan Brouwerfeesten te Oudenaarde. Bewapend met een bruine pot van de ton naar de kraan. Het Laatste Nieuws, 2/7/56. Geïllustreerd.**

(Beschrijving van het 3e bierfeest, dat te Oudenaarde plaatsgreep op zaterdag, 30 juni, en zondag, 31 juni 1956. 3000 liters bier werden bij deze gelegenheid uitgedeeld. Ieder feestvierder heeft zijn eigen pot met een koordje om de hals hangen).

BILLIET (NORBERTUS-LODEWIJK). Buvé (Albert). — **Norbertus-Lodewijk Billiet, dichter en bard. Annalen van de Oudheidkundige Kring van het Land van Waas, D. 60, 2e afl., 1955, blz. 329-352. Met portret.**

(Omstandige levensbeschrijving van deze verdienstelijke volksdichter, geschiedschrijver, hekeldichter. Vele zijner liederen en gedichten behouden de herinnering aan het volksleven en de volksgebruiken te St.-Niklaas, gedurende de tweede helft van de XIXe eeuw. Zie nog over hem: A. Buvé, « Waasse Bar-

den en Liedjeszangers. Jan van Bossche, Lode Billiet. Sterreliedjeszangers », in Oostvl. Zanten, 13e jg. (1943), n^r 4, blz. 81-86).

BIJGELOOF. M. d. M(eyer). — Wat niet mag gegeven maar verkocht moet worden en wat niet mag verkocht maar moet gegeven worden. *Volkskunde*, 57e jg., n^r 1 (1956), blz. 39.

(Messen mogen niet geschonken, maar moeten afgekocht worden. In 't Waasland en het Dendermondse worden bij openbare verkopen de kruisbeelden samen met een ander klein voorwerp verkocht. Ook voor geschonken spelden of naalden moet men een klein muntstuk geven, anders kwetsen ze de vriendschap).

BIJNAMEN. Meyer (Pater Petrus B. de) en Boel (B.) — Folklore uit Baardegem. *Het Land van Aalst*, 8^e jg., n^r 6 (1956), blz. 265-282.

(Een omstandige alfabetische lijst van namen en bijnamen der bewoners van Baardegem geklasseerd naar wijk en straat. Daarop volgt een uitgebreide en methodische bespreking van het ingezamelde materiaal).

BLOEMENSTOETEN. Sz. — De 11^e Bloemenstoet trok door de straten van St.-Niklaas. *Het Laatste Nieuws*, 6/8/56. Geïllustreerd.

(Beschrijving van de zomerkavalkade die te St.-Niklaas uitging op 6 aug. 1956 : 21 kavalkadegroepen, 18 praalwagens, 4 bloementapijten).

BREIEN. M. d. M(eyer). — Rijmpje bij het breien. *Volkskunde*, 57^e jg., n^r 1 (1956), blz. 39.

(Rijmpje uit Elversele, opgezegd bij het tellen van het aantal steken).

DEMOGRAFIE. Brouwer (J. de). — Demografische en sociaal-ekonomische evolutie van Haaltert. *Het Land van Aalst*, 8^e jg., n^r 2 (1956), blz. 49-83.

DIERENMERKTEKENS. Arickx (V.). — Hondenmerktekens in Vlaanderen. *Biekorf*, 57^e jg., n^r 11 (1956), blz. 331-335.

(In een Brugs archiefstuk, gedagtekend 13 juli 1729, heeft S. een lijst met reproducties van een 130 tal, waaronder een 20 tal Oostvlaamse, merktekens gevonden, die als herkenningstekens op de zijde, ook wel op de kop van de jachthonden der heren ingebrand werden. Lijst en merktekens worden gereproduceerd. Zie ook nog *Biekorf*, 58e jg., n^r 1, blz. 29).

DUIVELSAGE. X (P. Schroeder). — Le mystère de la tour décapitée. *Le Patriote Illustré*, 72e jg., n^r 7 (14 februari 1956), blz. 211. Geïllustreerd.

(Sage : De torenspits der St.-Baafskerk te Gent bij stormweer verbrand door de duivel en het houten kruis neergehaald door de heksen. Ontstaan van de straatnamen : Lange en Korte Kruisstraat).

EIERMARKT. Demey (A.). — Op zoek naar het gulden ei. *Kruishoutem roept Dr C. De Baere uit tot ereburger. Het Laatste Nieuws*, 3/4/1956. Geïllustreerd.

(Omstandige beschrijving van de eierfeesten te Kruishoutem op 2/4/56, die dit jaar gepaard gingen met de plechtige aanstelling van de folklorist, literair-

historicus en taalkundige Dr C. De Baere tot ereburger van de gemeente. Zie ook over de dinsdagse eiernmarkt te Kruishoutem: Karel Berg: « Kruishoutem in het teken van het ei en de braadkip » in « Lectuur voor Allen », n^r 200, 30/6/1956, blz. 4-7. Geïllustreerd).

FAMILIENAMEN. Geertsom, pr. (E. H. A. van) — **Familienamen uit het Land van Waas. Annalen van de Oudheidkundige Kring van het Land van Waas. D. 60, 2^e afl., 1955, blz. 209-322.**
(Naamlijst der Wase cijnsplichtigen van de St.-Baafsabdij te Gent, ontleend aan de cijnsboeken van deze abdij uit de XIIIe tot en met de XVIe eeuw).

FOLKLORE-MUSEUM. Boes (J.) — **Het Gentse Museum voor Folklore en zijn lokaal. Oost-Vlaanderen, 5^e jg., n^r 5 (1956), blz. 93-94. Geïllustreerd.**
(Handelt hoofdzakelijk over de historiek van het lokaal van het Folklore-museum).

FRAMASSONS. Verhalen over de « framassons ». **Jaarboek VII (1954) der Nat. Kommissie voor Folklore, 1956, blz. 35-36.**
(3 sagen uit Wieze).

HANDMERKEN. Brouwers (Y.). — **Handmerken van Ronse-naars in de XVIe, XVIIe en XVIIIe eeuwen. Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Ronse en het Tenement van Inde, 1956, blz. 13-45. Geïllustreerd.**
(Een lijst van 664 handmerken van Ronsenaars voorkomend in allerlei archiefstukken uit de XVIe, XVIIe en XVIIIe eeuwen, door S. gereproduceerd en toegelicht met namen en jaartallen).

HANDSCHOENNIJVERHEID. Haegeman (Valère). — **De Handschoennijverheid in Zuid-Oostvlaanderen. Jaarboek van de Zottegemse Culturele Kring. 1954-1955, blz. 147-150.**
(Over het overbrengen in 1846 van deze nijverheid uit Frankrijk via Brussel naar Zuid-Oostvlaanderen. In het klooster van St.-Maria-Oudenhove werd een handschoennaaischool gesticht).

HOEVENBOUW. Hekker (Dr. R. C.). — **Het boerderijonderzoek in Noord- en Zuid-Nederland. Handelingen van het 21^e Vlaams Filologencongres, 12-14 april 1955. Leuven, 1956, blz. 275-283.**

HONGERSNOOD. A. V. — **De ongelukkige jaren veertig. Uit het Handboek van Judocus Wille, 1840-1845. Biekorf, 37^e jg., n^r 2, blz. 41-43.**
(Judocus Wille woonde wijk Oudendaele te Ursel. Twee uittreksels uit zijn handboek over de barre winter en de aardappelplaag in het jaar 1845 en de grote armoede en hongersnood in Vlaanderen).

KARNAVAL. Aa. — **De Verkiezing van Prins Karnaval te Aalst. Het Laatste Nieuws, 7/2/56. Geïllustreerd.**
(Voor de derde maal werd dhr. Fr. De Boitselaer tot Prins Karnaval verkozen en wordt dus Keizer van de Aalsterse karnaval).

KERMISGEBRUIKEN. G. P. B(aert). — Zantekoorn uit de Leiestreek. *Biekorf*, 57^e jg., n^r 9 (1956), blz. 287-288.

(Het spel met de kapkoeke — zeer harde koek van roggen zeemdeeg — op de kermis te Deinze vóór 1870).

KIECKEPOOST. X. — Dat was een tijd! De «doorluchtige» Kieckepoot. *Het Volk*, 13/12/56. Geïllustreerd.

(Allerhande wetenswaardigheden, waaronder een paar nog ongepubliceerde, over J. J. Kieckepoost, de ontwerpmaker van Oost-Vlaanderen, een eigenaardige Gentse figuur uit het einde der 18^e, begin der 19^e eeuw. Zie ook over hem de bijdragen van Prof. Dr P. de Keyser in *Ovl. Zanten: Een miskende Gentse figuur: Joseph-Jacob Kieckepoost (1773-1837)*, 19^e jg., blz. 1-10; Kieckepoost redivivus, 19^e jg., 49-56).

KINDERSPEL. K.S., G. P. B(aert), F. B. — Zeugezagen. *Biekorf*, 57e jg., n^r 5 (1956), blz. 159-160.

(Kinderspel met houten bal en stokken, die men in een putje moest steken. Te Vladslo «kolle-slaan» (de bal was hier vervangen door een houten klos, de «kolle»), te Deinze «zeugekoten» en te Reningelst «katjoézen» genoemd).

KRAKELINGENWERP. Gp. — Folklore van Geraardsbergen. «Krakelingenwerp» en «Tonnekensbrand». *Het Laatste Nieuws*, 5/2/56. Geïllustreerd.

(Sagen, lentefeest der Kelten. Het feestprogramma van 1956. Zie ook: *De Zweep*, 19/2/56, blz. 8-9. Geïllustreerd).

LANDBOUWERSBOEDEL. R. v. d. L(inden). — Hoeveel kostten de huishoudartikelen en andere voorwerpen bij een landman 111 jaar geleden. *Jaarboek van de Zottegemse Culturele Kring 1954-1955*, blz. 151-152.

(Naar een notariële akte opgemaakt in 1844 te Nederbrakel op verzoek van een landbouwer uit Michelbeke).

LEGENDEN. Pieters (Jules). — Een paar motieven uit Oostvlaamse Bouwlegenden. *Volkskunde*, 57^e jg., n^r 2 (1956), blz. 1-13. Geïllustreerd.

(Bijgewerkte tekst van de voordracht door S. gehouden voor de Bond der Oostvl. Folkl. op zondag, 27 februari 1955. De twee behandelde motieven zijn dit van het haastig rijpende vlas en dit van de roodzijden draad, die de omtrek van de te bouwen kerk aanduidt. Beide motieven, die S. meent typisch Oostvlaams te zijn, alhoewel zij ook elders bekend zijn, komen voor in de legende verbonden aan de opbouw van de Lieve-Vrouwkerk te Lebbeke. De parallele gevallen en varianten, ook buiten Oost-Vlaanderen, worden behandeld en vergeleken).

LEUGENLIED. Bossche (N. van den). — Een merkwaardig Leugenlied. *Jaarboek van de Zottegemsche Culturele Kring (1954-1955)*, blz. 155-157.

(Een vierstrofisch lied van Westvlaamse oorsprong met 8 grove leugens).

LIEDJESZANGERS. Coessens (O.). — Zottegemse Krabbels : Liedjeszangers te Zottegem. Jaarboek van de Zottegemse Culturele Kring, 1955-1956, blz. 71-74.

(Nieuwjaars- en Driekoningenliederen. De Erwtegemse volkszanger Pier Siette).

SINT-LIEVEN. X. X. — De Sint-Lieven-jubelfeesten te Sint-Lievens-Houtem. Jaarboek v. d. Zottegemse Culturele Kring, 1955-1956, blz. 47-52. Geïllustreerd.

(Beschrijving van de jubelfeesten van 29 juni 1857 en van 30 juni 1907. Het 13^e eeuwfeest zal in juni 1957 gevierd worden).

NACHTMERRIE. Verhalen over de nachtmerrie. Jaarboek VII (1954) der Nationale Kommissie voor Folklore, 1956, blz. 39-49.

(Voor Oost-Vlaanderen : 1 sage uit Bassevelde, 1 uit Denderleeuw, 1 uit St.-Gillis-Dendermonde, 1 uit Ophasselt).

SINT NIKLAAS. Fr. — De grote Kindervriend rijdt rond in zijn hoofdstad. Sint-Niklaas. Oost-Vlaanderen, 5^e jg., n^r 6 (Nov.-dec. 1956), blz. 125. Geïllustreerd.

(Over de eerste St.-Niklaasstoet door het Aktiekomitee voor Handel en Ambachten van St.-Niklaas, onder de leiding van A. van der Plaetse en Fr. van Immerseel, ingericht op 25 nov. 1956. Zie ook Het Laatste Nieuws van 21/11/56 en van 27/11/56).

OOSTVLAAMSCHE ZANTEN. A. V(an) H(ageland. — Bedrijvige bond van folkloristen. Dertig jaar Oostvlaamse Zanten. De Nieuwe Gids, 20/1/57.

(Inhoud van Oostvl. Zanten, jg. 1956, en overzicht van de werkzaamheden van de Bond gedurende het verlopen jaar).

PAARDEN. C. T(heys). — Diefstallen van paarden en paardenstaarten. Het Land van Aalst, 8^e jg., n^r 6 (1956), blz. 287-288.

(Gegevens over paardendiefstallen, of over het afsnijden van paardenstaarten in de streek van Ninove in de 18^e eeuw. Paardenhaar diende toen tot het opmaken van pruiken).

PAARDENOMMEGANGEN. Zie Bedevaartvaantjes.

PAASGEBRUIKEN. Coessens (O.). — Zottegemse Krabbels : De Paasweek te Zottegem. Jaarboek van de Zottegemse Culturele Kring. 1955-1956, blz. 62-65.

ST.-PIETERSVUREN. Zie Volkstypen.

REUZEN. Es (Jan van). — Reuzenpersonalia te Ronse. Oost-Vlaanderen, 5e jg., n^r 1 (Jan.-febr. 1956), blz. 11. Geïllustreerd.

(Op 7 december 1955 werden de Ronsese reuzen Staf de Wever en Manse de Spinster getrouwd en op 9 januari 1956 werd hun kind Angèleke aan het publiek voorgesteld. Tekst van de huwelijksakte).

IDEM. Meurant (René). — Algemeen verslag voorgesteld op de studiedagen ingericht te Bergen van 25 tot 27 mei 1956, door het Studiecomité betreffende de Ommegangsreuzen in het Noorden van Frankrijk, België en Nederland. 33 blz. tekst gestencileerd, 15 blz. met legende en 14 kaarten.

(Dit omstandig verslag omvat : A) Bibliografie. B) Werkmethodes. C) Gegeven interpretaties. D) Proeve van kartografie met lijst der lokaliteiten die omme-gangsreuzen en/of reuzedieren bezitten of bezaten alfabetisch gerangschikt volgens provincie (voor België en Nederland) of departement (voor Frankrijk). E) Voorlopige conclusies. F) Voorstellen. De veertien kaarten geven een klaar beeld van de huidige stand van het onderzoek. De 3 gewesten, die de meeste reuzen bezitten zijn Oost- en West-Vlaanderen in België en het Noorder-departement of Frans-Vlaanderen in Frankrijk.

Dit verslag is ook verschenen (zonder kaarten) in de « Guetteur Wallon », n° 136, september 1956, samen met de volgende referaten, die op de studie-dragen te Bergen werden voorgedragen : P. Lefrancq, « Le Congrès des géants en 1910 à Valenciennes et les déplacements de géants depuis l'origine » (Tal-rijke gegevens over Belgische en vooral Oostvl. reuzen). Violet Alford, « Géants processionnels et autres en Angleterre ». Felix Rousseau, « Les Géants de Namur » (met foto). Klaus Beitzl, « Les Masques de géants processionnels en Autriche » (met kaart). René Meurant, « Les géants processionnels de Bouvignes au XVIe siècle ». Van al deze bijdragen werd een overdruk uitgegeven onder de titel : « Journées d'étude organisées à Mons (Belgique) du 25 au 27 mai 1956 », 64 blz.).

SINT ROCHUS. Smet (G. de). — Sint Rochus te Herzele. Kerke-lijk Leven (Parochieblad), 1956, n° 30.

(Historiek van de St.-Rochuskapel te Herzele, gebouwd in 1636 tengevolge van de pestepedemie in 1635).

SAGENONDERZOEK. Arens (Lic. Hugo). — Het Volkssagen-onderzoek in het Waasland. Handelingen van het 21^e Vl. Filo-logencongres, 12-14 april 1955. Leuven, 1956, blz. 261-264.

(Zie Volkskunde, 56^e jg., n° 4 (1955), blz. 129-138 en Oostvl. Zanten, 31^e jg., n° 1 (1956), blz. 20-30).

IDEM. Roeck (Lic. A.). — De Coördinatie van het Sagenonder-zoek in België. Handelingen van het 21^e Vl. Filologencongres, 12-14 april 1955, Leuven, blz. 265-269.

STATION. Coessens-Debrez (O.). — Oorsprong van het Station te Zottegem. Jaarboek van de Zottegemse Culturele Kring, 1954-1955, blz. 62-64.

(Feesten en gelegenheidsliedjes bij het aanleggen van de spoorlijn en het bouwen van het station te Zottegem in 1867).

STERREZANGERS. G. P. B(aert). — Wat sterreventen zongen. Biekorf, 57^e jg., n° 12 (1956), blz. 375-376.

(Een nieuwjaarslied : « Ik wens U al te gaar », uit Nazareth, en een driekoning-lied : « Het was op een driekoningendag », uit Kruishoutem).

TOPONYMIE. Gysseling (M.). — Overzicht van de toponymie van Waasland. Med. v. d. Vereniging voor Naamkunde te Leuven, 32^e jg., n^r 2-3 1956, blz. 91-100.

IDEM. Vangassen (H.). — Plaatsnamen te Ninove. Hydronymie. Het Land van Aalst, 8^e jg., n^r 5 (1956), blz. 214-230. Geïllustreerd met 2 kaarten.

IDEM. Verstegen o.f.m. (V.). — Een toponymische beschrijving te Lokeren in 1617. Med. v. d. Ver. v. Naamkunde, Leuven. 32^e jg., n^r 4 (1956), blz. 138-155, met kaart buiten tekst.

(Naar een meting in 1617-1618 door landmeter Abraham Kips, op verzoek van de abdis Margrieta van Lummen, van de goederen te Lokeren van de abdij Nieuwenbos te Gent. Register n^r 9, Nieuwenbossche, Rijksarchief, Gent).

UITHANGBORDEN. G. P. B(aert). — Uithangborden. Biekerf, 57^e jg., n^r 10 (1956), blz. 314.

(Over 3 oude uithangborden te Kruishoutem, Machelen en Deinze).

VARENDE VROUW. Verhalen over de Varende Vrouw. Jaarboek VII (1954) der Nat. Kommissie voor Folklore, 1956, blz. 30.

(Een sage uit Nevele).

VERZONKEN KLOK. Hoorebeke (J. van). — Het Donkmeer. Oost-Vlaanderen, 5^e jg., n^r 3 (Mei-juni 1956), blz. 44-47. Geïllustreerd.

(Geschiedkundige gegevens over het ontstaan van het meer en over de kapel van Bareldonk. De sage van de verzonken klok van Uitbergen, die luidt op Kerstnacht).

VISSERS. Maerevoet (L.). — Scheldevisser. Ars Folklorica. Noorden Zuidnederlandse Volkskunst, II, Antwerpen, De Sikkel, 1956, blz. 135-164. Geïllustreerd.

(Zie bespreking in Oostvl. Zanten, 32^e jg. (1957), blz. 62).

VLAS. Coessens (O.). — Zottegemse Krabbels: Vlas, spinnen, weven. Jaarboek v. d. Zottegemse Culturele Kring, 1955-1956, blz. 53-60.

(Gans de vlasbewerking van plant tot weefsel. Raadsel, vlaslied, spreekwoorden en spreekwijzen, weversliederen. Zie ook Ovl. Zanten, IV, 1929, blz., 20-22).

VOLKSDEVOTIE. Brouwer (J. de). — Parochie en Parochielevens te Haaltert (vervolg). Het Land van Aalst, 8^e jg. (1956), n^r 1, blz. 20-48. Geïllustreerd.

(S. handelt over de volksdevoties binnen en buiten de kerk (kapelletjes), over volksgebruiken en -vermaken (spel en sport, toneel en muziek, kabaretgezelschappen, kalendergebruiken), over het volksgeloof en bijgeloof).

VOLKSGELOOF. Zie Volksdevotie.

VOLKSGELOOF. Foncke (Prof. Dr. Robert). — Een bondige
Kommentaar bij het gedicht « De Koetse », door Omer-Karel de
Laey. Versl. en Med. der Kon. Vl. Academie v. Taal en Letter-
kunde, 1956, n^r 5 (Sept.-okt.), blz. 641-659.

(Na een beknopte bio- en bibliografie van O. K. De Laey en een literaire ont-
leding van het gedicht « De Koetse » toont S. aan dat de voorlaatste strofe
ervan, nl.

« Er zat, gewiegeld in de top-
pen van 'n reke tronken,
'n uil, verdrietig lijk 'n krij-
schend spinnewiel te ronken. »

ons « voelbaar verplaatst naar een sfeer van tover en spokerij ». In de folklo-
ristische kommentaar worden tal van sagen en legenden over de wilgeboom,
gegevens over de uil in het volksgeloof en de volkstaal, en sagen over de Wilde
Jacht en de Wilde Jager, over de Bloed- en Vuurwagen, waaronder verschil-
lende uit Oost-Vlaanderen, meegedeeld).

VOLKSHUMOR. G. P. B(aert). — Zantekoorn. Biekerf, 57^e jg.,
n^r 9 (1956), blz. 287-288.

(In de Kruisprocessie — Schipperstaal — Geld. Een Deinse zeispreuk: « God
is God en geld is pot (troef), zei de burgemeester van Petegem »).

VOLKSKUNST. Peeters (Dr. K. C.). — Over Volkskunst. Verhan-
deling n^r 446 van de Kath. Vl. Hogeschooluitbreiding. Antwer-
pen, 1956, 39 blz.

(Zie bespreking in Oostvl. Zanten, 31^e jg. (1956), blz. 182).

IDEM. Keyser (Prof. Dr. P. de). — Volkskunst in Vlaanderen.
Volkskunde, 57^e jg., n^r 3 (1956), blz. 97-104.

(Rede uitgesproken op de academische zitting ter gelegenheid van de herope-
ning van het Folklore-museum te Antwerpen, op 7 april 1956).

VOLKSLEVEN. Vos (Achiël de). — Uit het vroegere Volksleven.
Appeltjes van het Meetjesland, n^r 6 (1954), blz. 31-65.

(14 uittreksels uit de bundel 650, fonds Graafschap Evergem, Rijksarchief, te
Gent: Een brutale « chirurgijn ». Een arrogante ambtenaar. Opgepast voor
kwade honden! Een jachtongeval. Vergrijp aan de overheid. Een bosschender
aan het werk. Een brutale vrouw. Vleselijke conversatie. Verboden duiven te
schieten. Twee Franse deserteurs te Evergem. Een soldatenvrouw. Een ver-
dronken kind te Sleidinge. Slachtoffers van soldatenterreur. Een eigenaardig
ongeval te Wondelgem. Ze belichten schrill het vroegere volksleven).

IDEM. Vos (Achiël de). — Uit het vroegere Volksleven. Appeltjes
van het Meetjesland, n^r 7 (1955-1956), blz. 55-71.

(Een elftal uittreksels uit de bundel 651 van het fonds Evergem, Rijksarchief
te Gent, die een schrill licht werpen op het volksleven in het begin van de
18^e eeuw te Evergem en omliggende gemeenten).

IDEM. Verstraete (Daniël). — Parochiaal leven in de XVIIe en XVIIIe eeuw. Appeltjes van het Meetjesland, n^r 7 (1955-1956), blz. 79-103.

(Het gaat hier eigenlijk over drie parochies : Maldegem, Adegem en St.-Laureins en over de periode tussen 1691 en 1714. De bijzonderheden zijn ontleend aan de beschrijving van de dekenale kerkvisitaties gedaan door deken Kerremans van Eeklo. Er wordt niet enkel gewezen op het uitzicht der kerken, maar ook op het alledaagse leven van parochianen en geestelijkheid).

VOLKSLIEDEREN. D. V. — Volkslied uit de jaren 1890. Biekerf, 57^e jg., n^r 7 (1956), blz. 216-217.

(Volkslied opgesteld en gezongen op de kermis door drie grappenmakers uit Ussel, over de mislukte vrijagie van een makker te Vinkt).

IDEM. Coessens (O.). — Zottegemse Krabbels : I. Hoe ze te Zottegem zongen. II. Uit Moeder Roze's school. Jaarboek van de Zottegemse Culturele Kring, 1955-1956, blz. 71-74.

I. Zottegemse volksliedjes. II. Liedjes uit het oud wezenhuis Sint-Barbara).

VOLKSPRENTEN. Keyser (Prof. Dr. P. de). — De Nieuwe Reis naar Luilekkerland. Ars Folklorica, Noord- en Zuidnederlandse Volkskunst, II, 1956, Antwerpen. De Sikkel, blz. 7-41. Geïllustreerd.

(Zie boekbespreking in Oostvl. Zanten, 32^e jg. (1957), blz.).

VOLKSTAAL. Zie Vlas.

IDEM. Coessens (O.). — Zottegemse Krabbels : Oude Zottegemse spreuken en spreekwoorden. Jaarboek v. d. Zottegemse Culturele Kring, 1955-1956, blz. 60-62.

VOLKSTYPEN. Coessens-Debrez (O.). — Zottegemse Krabbels. Jaarboek van de Zottegemse Culturele Kring, 1954-55, blz. 53-57.

(Enkele Zottegemse volkstypen uit vroegere jaren : De Prink, Charel Papa, Lena, Meetjen Sevens. Beschrijving van het St.-Pietersvuur aldaar).

IDEM. Coessens (O.). — Zottegemse Krabbels : Djooske, Proost Pieters en Clé Krul, Hippoliet Serleys. Jaarboek v. d. Zottegemse Culturele Kring, 1955-1956, blz. 65-70.

(Djooske was huisschilder, Proost Pieters een rijmelaar en Clé Karel stoelenmaker. Hippoliet Serleys was dierenopzetter en volksdichter. Twee zijner gedichten worden meegedeeld).

VOLKSVERENIGINGEN. Spits. — De « Volendammers » vijftientwintig jaren in de bres. Het Laatste Nieuws, 2/9/56. Geïllustreerd.

(Ter gelegenheid van de ontvangst op het stadhuis droegen de leden van deze jubilerende Gentse vereniging voor de eerste maal een gans nieuw kostuum nl. dat welke gedragen wordt tijdens de huwelijksplechtigheden te Volendam.

Beknopte schets van het bestaan van deze karnavalgroep en liefdadige vereniging, gesticht in 1931).

VOLKSVERHALEN. Verstraete (D.). — Zomeravondzittingen. Freed vertelt. Biekorf. 57^e jg., n^r 12 (1956), blz. 368.

(Verhalen over pensjagers en hun gebruiken, uit Ursel. Te St. Joris noemen zij die van Knesselare « geitenfretters »).

VOLKSVERHALEN. X. — De Nederlandse Volksverhalen. Een samenkomst van de stichting te Breda. Het Laatste Nieuws, 30/11/1956.

(Omstandig verslag over de vergadering op dinsdag, 27 november 1956, van de onlangs opgerichte « Stichting tot codificatie van de Nederlandse volksverhalen », die leidde tot de inrichting van een « Centraal Codificatiebureau » te Breda onder het bestuur van dhr. J. R. W. Sinninghe, de bekende Noordnederlandse sagenkenner. Prof. Dr P. de Keyser sprak er over het sagenonderzoek in Oost-Vlaanderen. Zie ook de bladen « De Stem » (Breda) en de « Nieuwe Rotterdamse Courant » van 29/11/56).

VOLKSVERMAKEN. Zie Volksdevotie.

VOLKSZEDEN. Verstraete (D.). — Anti-patriotten op het Ambacht van Maldegem in 1790. Appeltjes van het Meetjesland, n^r 6 (1954), blz. 31-65.

(Geeft een trouw beeld weer van de ruwe zeden van de Meetjeslandse boeren gedurende de Brabantse omwenteling op het einde van de XVIIIe eeuw).

VROEDVROUWEN. Elaut (Dr. L.). — Voortgezet onderricht voor vroedvrouwen in de Kastelanij van Aalst op het einde van de 18e eeuw. Het Land van Aalst, 8^e jg. (1956), n^r 1, blz. 1-16; n^r 2, blz. 84-96.

(Werpt een schril licht op de vervallen toestand, waarin de verloskunde verkeerde in onze gewesten op het einde der XVIIIe eeuw, door de grote onwetendheid der vroedvrouwen en vroedmeesters).

WAPENSAGE. X (P. Schroeder). — Ecusson de Denderleeuw. Le Patriote Illustré, 72e jg., n^r 13 (25 maart 1956), blz. 407. Geïllustreerd.

(Twee legenden betreffende St. Amandus: De heilige vervolgd door boze heidense vrouwen komt behouden over de Dender, waarin zijn vervolgsters verdrinken. Door zijn tussenkomst wordt een leeuw, die de Denderstreek teisterde gedood te Denderleeuw. Volksetymologie van de naam der gemeente).

WITTE VROUWEN. Verhalen over witte juffrouwen. Jaarboek VII (1954) der Nat. Kommissie voor Folklore, 1956, blz. 21-29.

(Voor Oost-Vlaanderen 1 sage uit Nevele).

WONDERDOKTERS. Vanderveken (André). — Het bezoek van Sequah, de beroemdste der moderne kwakzalvers, aan de stad

St.-Niklaas. Annalen van de Oudheidkundige Kring van het Land van Waas, D. 51 (1956), 1e afl., blz. 113-152. Geïllustreerd. (Omstandige beschrijving, hoofdzakelijk aan de hand van de lokale bladen van het triomfantelijk bezoek, dat de Engelse wonderdokter Sequah — Benjamin Blakeley — die met zijn « Prairie-flower »-olie de reumatieklijders « genas », aan St.-Niklaas van 20 augustus tot 16 september 1891 bracht. Ook bijzonderheden over zijn bezoek te Antwerpen, te Mechelen en te Gent. Zie ook voor Sequah te Gent : « Galerij der Gentse Typen », door Em. Andelhof, blz. 75-91):

ZOTTE MAANDAG. Rx. — Feestelijkheden van « Zotte Maandag » te Ronse ingezet. Bonmossen-Koning verwelkomd door de bijna 100-jarige Gustaaf 't Kindt. 7/1/57. Het Laatste Nieuws. Geïllustreerd.

Omblets (J.). — Zotte Maandag op zijn zotst. Idem, 8/1/57.

De Redactie.

Zanten

WIE WAS PEIRTSEGAELE?

Op deze onze vraag, verschenen in Oostvl. Zanten, n° 3, blz. 97 ontvingen we van een lezer, die ondertekent John Flanders, het volgende antwoord :

« Toen ik nog een heel kleine jongen was, ik ben er thans 70, kwamen de oude onderwijzeressen, de juffrouwen Cornelis, bij ons thuis kaart spelen. Telkens een hunner klavers uitspeelde, klonk het : « Klababbers zei 't hij Peirtsegaele en hij moest er veure verhuizen ! ». Hun vader was « Lange Gust », een bekend Gents type, spekslachter op 't Kaleitje, de thans verdwenen wijk van St-Pieters, en de uitleg van 't gezegde komt van hem :

Peirtsegaele was een schildersgast die in 't Raapstraatje woonde. Een brave kerel, die met « klakpotten » een zuur broodie verdiende. Hij had een spraakgebrek, hij sprak namelijk met « een dikke tong », maar hij was een uitstekend kaartspeler.

Eens dat hij in zijn stamherbergje in de Abeelstraat kwam kaarten, wilde 't wel lukken dat die avond de vierde man een pijpenmaker uit de buurt was, een vinnig mannetje, buitengewoon klein van gestalte, een beetje hardhorig, dikwijls over zijn teewater en eigenaar van het krothuizeken, waarin Peirtsegaele woonde. Op zeker ogenblik speelt Peirtsegaele klavers uit en brabbelt met zijn dikke tong : « Klab... babbers ». Daarop denkt de grinnige pijpenmaker dat Peirtsegaele hem komt uit te schelden voor « Kabijter » (Kabouter). Hij werpt de kaarten neer en loopt bevend van « koleire » de deur uit, roepend dat « dien klakpotter van hem zal horen ! ». En inderdaad, enige dagen later kreeg Peirtsegaele bericht dat hij moest verhuizen... trouwens had de sukkelaar sedert een aantal weken zijn huishuur niet betaald. »

De Redactie.

Waaslanders vertellen

Een bonte reeks volkssagen en legenden uit « 't soete lant »

verzameld door Hugo Arens(1).

III. S P O K E R I J

35/ Spokerij op Baudelo-hof (Klein-Sinaai).

'k Hêk âlt huëren zeggen euke, dant op 't Baluë-hof, Baluë-hof op Klei-Sinao, euk spooktene. En d'r weunden d'r paoters oppe he; en da's amao! ondermijnd mee gangen nor 't Lijsdonkhof nor Sinao. Mor nou zount er nie deugen he, want 't zout er amao! vul waoter staone.

(A.B., 74 j., vlashandelaar, Daknam).

36/ « En Spoken zijn d'r niet! »

As er vroeger azuë iets aordig gebeurd was, ten moukten ze daor sebiet 'n lieken oppe. As 't gespoëkt ou, he, ten zongen z'euk 'n lieken; da kan'k nog goe van buiten zulle.

Daar is weer nen wondren toer
Gebeurd bij enen boer.
Het zal er weer gaan roeëken
Zuust als in den ouden tijd
Van giësten en van spoëken,
Als gij niet rap en zijt.
Den boer zijn hof was afgebrand
't Was mor 'n jaor geleden;
Een oude vrouw van zestig jaor
Was in den brând gebleven.
Op zekere dag is daar 'n giëst verschenen,
Op zekere dag bij dezen boer;
G'en hebt nog niet gelezen,
Is dat giën fijnen toer!
« Ik ben doeët gebleven in dezen brând
Gij hebt nog niet gelezen
Voor mijne ziele wat schând.
Gij zelt drij paternosters lezen,
Gaat spoedig in uw huis
En maakt u al 'n kruis.
Houd alles wel gesloten
En maak tenminste giën geruis.
Mijne ziel die wou naarboven
Naar 't hemels paradijs. »
En 's andrendaags stond den boer te zien
En dacht ik ben bedrogen.
Een zak patatten, acht of tien,

(1) Vervolg van bijdrage in Oostvl. Zanten XXXII (1957), 86-97, I. T'overheksen, II. Tovernaars.

Was uit de put gevlogen.
En spoeëken zijn d'r niet!

(I.K., 83 j., boerenknecht, Sombeke-Waasmunster).

37/ Spookbol.

Vroeger liep er op straot soms 'n bolle, zu gruët azuë, (= 50 cm.) en die boldne deur 't hékken, den hof oppe en in d'haetmijt. En die stroeiden giël die haetmijt open, over giël den hof lag da haet. Da hék mij vouder huëren zeggen! En ge zaegt da, he; en as ge nor die mijt ging stond da verdrom tuëp, da stond gelijk vroeger. Da hék hem dikkels huëren zeggen zulle!

(V.D.S.A., 46 j., landbouwer, Belsele).

38/ « Iets Zwaar ».

Mij moeder die ou nekir nor de stad geweest bij heur zuster en die kwam 's ouves terug en ze kwam op den buiten. Ten stonnen d'r nog giën huizen, d'r lagen dor groeëte putten. En dor springt d'r iets-op heuren iënen voet, iets vrië zwaor; en ze zet heuren ändren voet veur uit en tan ging da op heuren ändren voet zitten. En ze was zoeë doeëd benaed; ze zwiëtten; en ze ging verder en ze gaf ne groeëten huil en ze peist wa moek doene en ze ging terug. En ze ging nor da kapelken van ons Lieve-Vrae en dor leesden ze 't Sint-Jans-evangelie en ze kwam nor huis en d'r was niets nemiër. Da is waor dan de leste Bonthuizen stoun, die stonnen d'r vroeger nog nie zulle, da is in de Stuurstrout, he. En da is wour gebeurd, he, echt waor zulle.

(G.V., 33 j., huishoudster, Haasdonk).

39/ Spooktrein te Lokeren.

En z'hên zij d'r nog iës geklapt dat er op 't kastiëlken nen trein op de vorst ree as 't nacht was, he. Da was op 't kastiëlken op 't Naostveld(1), he. Daor hék nog huërn van klappen, dat er daor nen trein op de vorst ree, he.

(A.V.H., 62 j., landbouwer, Lokeren).

40/ Het spookte te Eksaarde.

En as wij amaal kleine gasten waren, gingen wij kijken nor Gezaorde nor de Regstraote. Enne daor mokten z'ons wijs dant daor gespuëkt ee. En ta gingen wij dikkels kijken; en achter dat hékken was d'r 'n hoefijzere geslegen mee paosnougels ondere. En z'hên zij âlt gezeen data daormee gedao was.

(A.B., 74 j., vlashandelaar, Daknam).

41/ Spokerij te Eksaarde (Variant).

Sè vrienden, wij goume nekir klappen over den aen tijd, over spoken, wa da spoken is. Gulder zij vele jonger dannek ikke, gulder kent da spoken nie. Ik ben zevenenzeventig en ik wete wa ne moment, wanniër dânt gebeurd is, want ik hên da bijgeweund.

(1) 't Naastveld, wijk van Lokeren.

Dus zijn de giëstelijken dor gekommen en da spookten dorre, in 't bijzijn van mij. Dus as da daor spooktne wilden 'k euk weten wa dor van de kweste was. Ge verstou goed, he. D'r komt dor iënen, die wist d'ure wannier dat hij most kommen. Mor den ândren wist da euke. Mor per malheur waren z'er alle twië: den iënen vertrok lāngst achteren, mor den ândren die wachtne van te vertrekken. Mor hij kreeg kae voeten en hij vertrok nost veuren weg. En hij miëndden dat hij nie weg was; dat hij er nog in huis zat. Dus da is de kweste waoruit dānt vuërt komt: da den iënen dor wulden bij zijne en da den ândren dor wulden bij zijne. Zodus ge ziet, waoruit dānt vuërt komt, dānt giën spoken is, dānt miëst is de vuile wijven.

Dus daorachter waren ze 'n komplot geslogen mee mallekândren om nie tuëp te zijne. Hij komt, hij peist die ure en hij was daore. Hij ou nie gepeisd dat hij d'r was en hij gou euk binnen. Ze zijn d'r alle twië. En ze zijn aon 't vechten en aon 't kijven gegaone dat den iënen zijn uëge kwijt was. En den boel was afgeluëpen en z'hên hem fazleven niemir gezien den dienen. Den ândren kost er zij plan mee trekken ma 'n wijf da buiten tând was.

(T.C., 77 j., landmeter, Eksaarde).

42/ Paardenknecht aan 't spoken.

Vroeger jouren — suë d'ou mēnsen die geluëfdē aon spuëkerij — azuë in ons buurte, op de boerderij van Piet De Moor, nen ou jonggezel die veel wèrkvolk houden was euk spuëkerij. Ze hadden houwer gedussen en de wèrkman die 's ouves nor huis most die had hem nen dikken pak gevuld en hem aon d'achterdeur gezet. En hij ging eten en nordien ging hij iënzoum nor huis nost 'n klei veldwegelken om de Grau Stiën te bereiken.

Hij moest daor dien iënzoumen weg passeren en nou had de peirdeknecht niet beter gevonnen dan daor vanachter aon die zak 'n koeërde te doen en daor achter te gaon. En as hij azoeë 'n ende in dien iënzoumen weg was out hij niet beter gevonnen en hij trekt die van zijne rug. « Wa gebeurt er hier? », zee den ânderen. Ja, terug opgepakt, 't was niets; 'n ende gegaon terug van zijne rug. Hij liet hem al liggen zijne pak, 't was aon 't spuëken. Hij nor huis, schou, 't ou gespuëkt. Giën afklappen niemiër aon, 't ou gespuëkt.

Die peirdeknecht nou, hij pakt die zak op en as hij peist, hij ligt âl in zij bedden, drougt hij die nor huis en hij zet hem aon zijn deur. Mor giën afklappen niemiër aon, da was spuëkerij, he, giën afklappen niemiër aon!

(F.V.Bu., 43 j., winkelier, Sint-Niklaas).

43/ Landbouwer door Toverij geruïneerd.

Ik hên nekir nen ae mens huëren zeggen dat er dor op de Neerstraat nen boer weundne die daor deur 't kaod gerinneweerd is. Alle mergenden, die biësten, iëne duë liggen of stou zwiëten. En dien boer die ree mee'n koppel peirden en die is daor moeten gou luëpen, die wier straatèrm. Die was gerinneweerd deur de daonige ongelukken. Over 'n zeventig jaor was da; da was vroeger gebeurd zulle, mor ten hêk da huëren vertellen.

(C.V.R., 82 j., landbouwer, Waasmunster).

44/ Bomen en Struiken braken af.

Kaorel Vercaeter die kwam mij moeder nekir roepen, da was 'n achtergaoras. En Kaorel die was van Bouzel(1) nor Housdonk gekommen deur de Schrijnwegels. En hij kom bij mij moeder; zijn vrae most 'n kind koeëpen; en hij zee: « 'k Durf niemir terug goun zulle! » Die boeëmen en die struiken die wieren dor veur hem amol afgekapt, ze breekten de boeëmen af! En mij moeder, die ou heiligdom, da ou z'âltijd op zak zulle, die was nie schou en ze ging mee mee Kaorel nor zijn vrae en z'hên niets niemiër geziene. Da was in de Schrijnwegels.

(J.D.B., 74 j., landbouwer, Haasdonk (Kruibeke)).

45/ Pastoor zal Spokerij doen ophouden.

Die pâster die ee hier in Housdonk, da was pâster Verwilgen; en die leesden nekir af op zijne preekstoel, as da nie gedao was mee die spokerij op die wijk dor in de Stuurstrout, tan zeet hij: ik za ze noemen op de preekstoel. Da hêk euk mij moeder hoeëren vertellen, 'sè. (G.V., 33 j., huishoudster, Haasdonk).

46/ Spokerij in de Kemzekestraat.

In mijn leste schooljouren ten spuëkten 't dor in de Kemziekstrout. Piet Wauters weunden dor en da was nen blokmouker. En 's mergends lag âl da blokmoukersgesmij weggeroeid, opengestroeid, hier lag 'n stik, daar lag 'n stik, daar lag 'n stik, op den hof en op de strout — d'r stonnen d'r ten nog weinig huizen — en hij was euk veel gesmij kwijt.

's Anderdougs waren amaol die ruëkuëlen en die savoeën uitgetrokken en die lagen mee ulder peen omhuëge op de weire. 's Anderdougs lagen die duiven amaol duëd op de pannen. Hij most nor de paoters goun, zein ze. En hij ging; mor hij out er nie geweest, he. Zeggen ze: « Wa hêdde mee gatte? » « Bukenblaoren », zeet hij. Die out hij onderweg opgeroupt, he. En van ten af eent er niemiër gespuëkt. Z'hên d'r ten 'n lieken opgemuukt, 't refreintjen kak nog goed, da's 'n lieken van Jan De Giëst.

Savooien uitgerukt,
Pronkappels afgeplukt
En amoul op de strout gesmeten.

Azuë was da lieken van Jan De Giëst.

(A.V., 73 j., landbouwer, Puivelde-Belsele).

47/ 't Spokerdreefke.

Hier op Kalloeë, nie ver van hier, is er 'n dreefken en da noemen ze 't spoëkerdreefken. Ik hê mij vaoder huëren zeggen dant daar alle, alle ouvenden spoëkte, jaoren aon 'n stik, van zu lang as dat hij wist. (E.O., 84 j., landbouwer, Kallo).

(1) Bazel.

48/ De oude Plaag.

Plak veuren onzent weunden d'r vier ouderlingen die daor boerdne. Den iënen hiëten Pier, den ândren hiëten Stien, den ândren hiëten Dook en de jongsten hiëten Peuterus.

Op zekeren dag, mij moedere ging âlt mor veur 't venster kijken. Ik bootsten die naor as kind. Zegde: « Man, ge moet van die venstre weg gaone manneken, want bij Roelskes is 't kaod, d'ae ploug'is in de stâl enne vandouge komt er ne paotere die mensen van da kaod verlossen ». Natuurlijk da bleef duren, om den duur vrieg mij moedere: « Kijkt mor nekir deur de venstre he, en zeg 't mij as die paoter komt ». A, ik mor iëgaolig veur de vuistre, mor 't schijnt dak ik toch van de werk gekeken oon, die paotere was daor binnengeroukt zonder dak ik die vent gezien oon. Ala, op ne kiër zaeg 'k die nor de stâl gaone. Ik roepen: « Moeder, moedere, die paoter is d'r alle, hij gou nor de stal »: Alè mij moedere veur de vuistre; ik mocht euk âl meekijken. Alè, as da nen tijd geduurd ou, die paoter kwam daor buiten en da was iënen van de paoter minderbroeders va Lokren, he. Ala da spaal geroukten daor gedaone.

Mor tsouves, a wij moeten gou sloupen, ma van da kaod te spreken, Pee dierf nie alliën in zijn bedde kruipen. En mij moeder zegt: « Awa, wa moeme doene manneken? » Ik zegge: « Bij oldre! » Alè, ten oon z'er nog ne last bij, ten mochtek ik bij older sloupen en ten waes 'k ik euk kontent.

(P.S., 69 j., landbouwer, Lokeren).

IV. SPOOKDIEREN

49/ De Molenaarsknechten werden vermoord.

D'r was ne moldre en die haeden knechten. En 's nachts as die daor nen tijd waren, weiren die âlt kapot gemoukt. En as den iënen duëd was, kwam er hem nen ândren presenteren: « Jommer », zegt den baos —. Die bleven op de meulen sloupen en 's nachts wieren die âlt kapot gemoukt. En as dien ândren hem kwam presenteren, « Jommer », zegt den baos, « ge zult euk kapot gemoukt wurren! » « Ba niëk, ik zij nie schou! », zegt hij, « ik wille kommen ». « Awaal ge moen 't gij weten », zegt dien baos, « tan komde maore ».

Verdrom, ne nacht of twië op die meulen gesloupen, die katten die kommen op die trappen: « Kormiang, kormiang! » Hij was er hij verdrom aone, hij was hij verdrom vermuërd. Ja hij was hij verdrom duëd. En d'r kwam hem dor nordien ten nen dêrden aonbien om te kommen. « A, jommer », zegt dien baos, « 't is giën avance, 'k kan geniënen knecht op mij maolderij haen, ze wurren amaol kapot gemoukt, ze zijn amaol duëd van de katten! » « Jommer, ik zij d'r nie schou van! », zeit hij, « ik wulle op ou meulen sloupen, mor ik moe niets hënne as 'n geweir en ne gewijde knop », zegt hij. « Awaal ge moet gij da weten », zegt hij, « ge meug gij kommen ». « Awaal », zegt hij, « ik komme ».

Suë den iësten nâcht, hij sloop d'r oppe, die katten kwamen op den trap: « Kormiang, kormiang! » 'n Giële bènde katten, âlt mor

iën gekormiang. En die vent die pak zij geweir mee zijne gewij knop en hij schiet er inne. Suë, hij ee iëne; en de katten, alè, ze zijn weg.

's Anderdouds mergens is den baos zijn vrae ziek. Den dokter bijgaold; en die was geschoten; en die haolden daor die gewij knop uite. En 't was dien baos zijn vrae, die an die knechten amaoel vermuërdne. En tsichten da die vrae weg was, lee ze nen borstel bij hem, 's nachts tot as ze verdrom kwam.

(C.D., 40 j., landbouwer, Daknam (Moerbeke-Koewacht)).

50/ Bruggeman en de Zwarte Kat.

Sè, 'k zal nog iës iets vertalen van as mij vouder nog ne neige jonge jongen was, azuë va zestien, achtiën jaor. En ten gingen die tsouves azuë nogâl ver bij de mensen gou geburen en ten was da overâl donker, he, ten was daor geniën lichtjen, he. En as die azuë tsouves nor huis kwamen, 'n ure of aalve, tiene azuë, in de winter as da pekdonker was, tan zagen die van verre azuë twië lichtjes. En die zaten azuë dicht tegeniën en da was azuë op manshuëgte.

En ze zeen wa zou da zijne tegeniën en d'r was geniënen die da wist. « Durfde gij dor nortoe gaon, Bruggeman? » « Jouk zulle, ik durf alles! », zee Bruggeman. En as hij d'r azuë dicht tegen was, zag hij data 'n zwarte kat was. En as ze die zwarte kat wilden pakken, was die âlle kiëren weg en azuë ne giëlen end verder zat die verdrom. En ten gingen z'er verdrom nortoe. « Awaal, 'k zal ze toch pakken! », zei mij vouder. En hij gou weer nor die weire, nor die twië gloeiende koolkes van die uëgen van die katte, wur. En alle kiëren as hij zijn hând uitstak en de kat miëndten te pakken, was de kat weg en zat ze weer ne giëlen end verder. En da duurden azuë tot an ze thuis waren. En ze zeen: « Wa mag da toch zijne? » En da was 'n spuëk, he, d'r was niets aon te dune.

(G.B., 53 j., huishoudster, Lokeren).

51/ Katten huilen op het Kerkhof.

Ik hê dikkels huëren zeggen va mij vouder dade tsouves veur den twelven thuis moest zijn of d'r waren katten omtrent ou vel. En hoe miër dade schupte, hoe miër katten; die waren ontellijk. Wa dat er vroeger nie gebeurden da was katten pakken, war, veur t' eten. Want wie 'n kat dierf stroppen of pakken om op t' eten; as hij duëd was tan zaten d'r wel duzend katten op zijn graf t' huilen!

(A.C., 50 j., landbouwer, Sombeke-Waasmunster).

52/ De Kat in de Brouwerij.

Bij nen broure is er hier euk nekir iets gebeurd. Die kost gië goe bier niemir krijgen, die broute die sleeg âlt omme, die broute was âltijd kapot. En hij ou zijnen brouergast âl weggedaone. En nou komt er nen ândren brouergast en die most 'n kapmes hën — en goe slijpen, he — en hij dee alle vallen van de brourij dicht en hij begost te stoken en te brouwen. Iën val out hij nie dicht gedaon, 'n val in de deure.

En daor kwam d'r 'n kat opzitten en da was van miauw, miauw,

miauw. En hij pakt zij **kapmes** en hij kapt die kat heur poeëten af en 's ândrendougs lag **Madam** mee heur vingren af in heur bed! Da was **Madam** die dor **spoeëkten** en die de broute kapot maktne. Een heks die moeten iëst ulder eigen renneweren iër dan ze d'ander kosten renneweren; mor mee 't Sint-Jansevangelie is er veel gedao geroukt, zulle!

(J.D.B., 74 j., landbouwer, Haasdonk (Kruibeke)).

53/ Spook-katten.

As ge 's nachts op de boun was — Sooi Mus eeta euk verteld — awel as d'r 'n kat liep; en as ge die kat dierf schuppen; en as ge ten 's nachts in ou bedde kreup, ten sprongen d'r wel duzend katten amol tegelijk op ou en ten verpletterden ze die mens.

(F.V.R., 12 j., scholier, Elversele (Sombeke-Waasmunster)).

54/ De Elf-uren-wagen.

Ik hê mamatjen nog huëren vertalen van den elf-uren-wougen. En den elf-uren-wougen, ze miënden zij amaal da is da, da is dit, da is 't gindse. Mor 'k zegge op den end van de rekeninge: « Wa was da ten? », tegen mamatjen. « A, da waren, vier, vijf, zes, zeven, acht katten achter makaor ». 'k Zegge: « Waor trokken die nortoe? » « A, nor de stad, die katten! » 'k Zegge: « Nor de stad die katten? » « Ja, amol nor de stad, die katten; en d'r was daor ne geliëdsman bij en die gingen daor komedie spelen, amaal die katten! »

(T.C., 77 j., landmeter, Eksaarde).

55/ Kaartspelers en een zwarte Kat.

In de Melsenstrout waren z'aon 't kourten in 'n café en d'r kwam dor 'n wijf binnen. En ze waren ulder vieren dor aon 't kourten en d'r was d'r nen Brijs bij, ne zeun van Lowie Brijs; en die kourten mee Meirsman. En zij moeder kwam hem (= Brijs) roepen, mor hij ging hij nie mee. En ze kwam terug mee 'n zwarte kat en ze zetten die op toufel en ze zegt: « Nim, kourt daormee! » Mor dienen Brijs die zee: « Afblijven! » En Meirsman, diene stamineebaos, die pakten die kat vast en die sloeg ze tegen nen boeëm en hij zwierden z'over de weir. En die vrae die lag 's ândrendougs mergens mee twië blae oeëgen!

(J.D.B., 74 j., landbouwer, Haasdonk (Kruibeke)).

56/ Katten aan het Dansen.

Oun da kapelleken, veur dan die huizen dor stongen, da was d'r nen akker. En d'r komt 's nachts ne vënt verbij. En die vënt kwam dor verbij en d'r waren dor drij toeëveressen mee volle muziek en spelen. Da's echt wour, echt gebeurd zulle; en dânsen en muziek. En die vënt komt dor verbij en die zegt: « Ah, poezemienekes! » Da waren katten, he; en ten zongen z'achter zij gat as hij verbij was:

« Oude gij zoëë schoeën nie gesproken,

Ten oun wij ou de nek gebroken! »

En da's echt gebeurd zulle!

(H.V.C., 81 j., geleegarbeider, Steendorp).

57/ De twee Bulten en de Katten.

Die katten waren d'r nog iës oun 't dânsen en d'r kwam dor nen bult en die kwam vrougen om mee te dânsen en hij mocht mee dânsen en ze zongen da lieken, he :

« Wij dânsen, dânsen,
Poeët op poeët,
Pouter Félix die is doeëd! »

Mor as da lieken uit was, slegen z'hem tegen nem boeëm en zijnen bult bleef er aonhangen, die gong nor huis zonder bult.

Mor zijn broer die had oeëk nen bult. En da's gebeurd op dien akker hiere, da was nen akker van —; nou is da nen akker van Pauwelus Verhey. En hij da tegen zijn broer gezeen en die ging oeëk 's nachts om twelf uren om mee de katten te dânsen. En ze zongen da lieken van pouter Félix en hij vroeg om mee te dânsen. En hij dânsen mee en ze slegen 'm oeëk tegen dienen boeëm en die bult bleef er ounhângen, hij ou dus twië bulten, iënen op zijn bust bij, iënen van achter en iënen va veuren. Hij ou d'r den diën va zijn broer bij! Hij ou twië bulten!

(F.V.B., 67 j., schipper, Steendorp).

58/ Vrijer draagt kat mee naar huis.

Mij vounder in Niekèrken, die vree dor en die kwam nor huis ge-goun 's nachts. En op de baon zag hij dor 'n schoeëne witte poes en die schrieden en hij drougt die mee. En hij komt thuis en hij zegt : « Moeder sè, nou hêk hier 'n schoeë poeske mee ». Zij moeder kwam sebiet uit 't bedde en d'r zat dor 'n schoeën ieffra te pronken op ne stoel! « Da toeëvert! », zegt hij. En hij dierft er vaneiges nemir aokommen en hij wist nie wa doen. En hij zegt —; en zij moeder zegt tegen hem : « Gou bij de paster ».

En hij ging nor de paster en hij vrieg aon de paster wa dat hij most dune. En die paster zegt : « Pak die ieffra, en droug die trug ». « Ja », zegt hij. « Mor mag'k die aorouken? » En die paster zegt : « As ge die vastpakt, zal da terug 'n katje zijn! » En hij gou nor huis en hij pakten die ieffra vast en 't was terug 'n kat en hij dreeg die weg op dezelfde plek waor das hij gelangd ou. De paster ou hem da gezeen. En die kat zat dor terug op die plek en die ieffra zee : « G'hê châce dade mij nie mishândeld hêt en hier teruggebracht, en ânders ouk ou de nek omgewrongen ».

En op dien iëne nacht, die mens die wier zu wit, va schrik, dan ze —; die hên ze de witte middernacht genoemd dorachter!

(K.V.E., 58 j., dagloner, Bazel).

59/ Katten vieren Feest.

Oun dien zelfsten akker, kwam dor euk nekir ne vent verbij en d'r waren dor — wa's da nou weer — d'r waren dor verdrom katten on 't dânsen, op dien hoek van dien akker. Die toeëveressen die liepen rond as katten, he. En pouter Félix, da was ne pouter die ulder den bous was en die kwam hier preken, die was de toeëveressen bous, he; en die was gestorven. En die katten die zongen en die dânsen op dien akker :

« Wij dânsen, dânsen,
Poeët op poeët,
Pouter Félix die is doeëd! »

Da's zuust zulle, da's amol zuust zulle! »
(H.V.C., 81 j., geleegarbeider, Steendorp).

60/ Jan Van De Velde en de Zwarte Kat.

D'r was hier ne vènt, hij hiëten Jan Van De Velde; en die ging tsouves over de gelougpotten en d'r zat dor 'n zwarte kat; en hij zegt tegen da poesken :

« Oh, schoeëne zwarte kat,
Nor waor goude gij? »

En die kat die liep achter hem en d'r kamen dor âlt mor katten bij en amol die katten die liepen achter hem en amol die katten, da waren toeëveressen he, die zongen :

« Janneke Van De Velde,
Die vroeg ao mij :
Schoeëne zwarte kat,
Norwaor goude gij? »

(S.V.D.M., 54 j., huishoudster, Rupelmonde).

61/ De Paarden stonden op de Hooischelf.

Vroeger gebeurden 't soms dan de peirden op den hoeëschelf stonnen 's mergens. Da hêk 'n ae vrouken huëren vertellen en 'k vroeg heur wat er tan most gebeuren as er peirden op den hoeëschelf stonnen. « Ah, ten gingen wij lezen in huis », zee ze zij. « Wij gingen amol op ons knien zitten lezen en as da gedao was, stonnen die peirden amol terug op older gewoeëne plots ».

(F.V.Bu., 43 j., winkelier, Sint-Niklaas).

62/ Paarden stormen op de Hofstee.

's Ouves as 't laot was sturmden soms tien, twelf peirden op d'hofstee mee 'n hels gedruis en stormen dan die deen. Die sprongen mee 'n hels gedruis en lawaai alle ouvenden op die hofstee van onzen gebuur.

(F.V.Bu., 43 j., winkelier, Sint-Niklaas).

63/ Spook-os.

Fien kwam in 'n huis veur 'm vrae, da was 'm vroedvrae die daor most kommen he; en die oun ze weesten roepen, he. En as ze daor kwamen aon den hoek, aon de Ruisers daore, d'r stond daor nen os dan z'er nie over kosten kijken. Dien ândren zeet, ja, die d'r bij was, « 'k Zal hem de kop inslougen mee dië stok ». « Nie nië », zee ze, de Fien, da was 'n Waolin, « Blijf af, blijf af », zee ze, « Laot grust da grust is », zee Jozefiene, die Waolinne. Da waren ten vroedvraen, he. Azuë hêk ik dat huëren vertellen van dien os.

(L.V.P., 80 j., handelaar, Sint-Pauwels).

64/ Spook-konijnen te Puivelde.

In 't Gootjen, die wijk hiët eigelijk Ramsbeke, da's hier zuust veuren, dor ligt 'n stik lând, 'k weet dien akker goe liggen. En ne penser die ging dor nortoe en d'r zaten dor drij witte konijntjes en alle ouvenden zaten die dor en alle ouvenden schoot hij d'r nor en zijn geweir da ging noot nie af. Da was Theophiel De Smet, den hous hiëten z'hém, en die ging alle ouvenden persen mee de lichtbakken, en hij schoot en zijn geweir ging nie af.

(A.V., 73 j., landbouwer, Puivelde-Belsele).

65/ Een grote Spook-hond.

Mij moeders vouter, die kwam nekir laot nor huis, hij kwam van 'n kermis. En as hij azoeë nor huis ging kwam d'r iniëns azoeë ne groeëten hond bij hem, meters hoeëge. En hij liëden die mee, die ging mee mee hem en op ne slag en ne kiër was die weg. Da hêk mij moeder dikkels hoeëren vertèllen sê.

(C.M., 61 j., huishoudster, Temse).

66/ « Schavakke staen ».

As er vroeger ne nieve knecht kwam op 'n boerderij in de polder ten gingen ze schavakke staen. Ze trokken de polder inne mee bussels struët en twië koddens, en de knecht, de nieve knecht, die dreeg 'n kodde en ze gingen in de polder. Ze bonnen da struët rond ne stouk en ze plântén die en staken da in brând en de nieve knecht die sting dor bij om schavakke te staen. En die sting dor op wacht tot da de schavakke afkwamen nor da vier. D' ânder knechten die waren al nor huis gegaone en die nieve knecht die sting dor alliën in de polder.

(A.H., 66 j., landbouwer, Verrebroek).

67/ Witte Spook-duif te Haasdonk.

Ja, wete da nog, vroeger zwingelden ze mee d'hând — nou is da amoul mee de meulen — vroeger kapten ze 't vlas. En d'r kwam dor âlt 'n witte duif en die zetten heur op de val van da zwingelkot. Da was 'n vramens; en 's ouves laot, tien uren, elf uren, kwam die bij heur. 's Anderdoug's ging ze bij de paster en ze vrougt hem wa da betiëkent. En de paster zee da ze most mouken da ze ne man of negen in huis had. En de pâster zee, negen man in huis en ten most ze vrouwen wat er van heur verzoek was.

En 's ouves deen ze wa de paster gezeen ou en ze vrouwen de aon die duif en die antwoordne : « Mee negen man nor Gouverlând-kapel gaon ». Ze zee tegen die duif : « Gou veuren, wij zullen volgen ». De paster die ou euk gezeen da ze ne witte zakdoek most meedoen want ze zal ou d'hând geven. En ze gingen genegene nor Gouverlând-kapel en as ze den beeweg gedoun oun kwam die duif nor heur in ne menspersoeën. En die duif die slougt mee heur hând, mor die zakdoek was d'r over, he. En die duif die slougt mee heur hând op die zakdoek en da hând stout in die zakdoek gebrând. En diene zakdoek die keude nog zien, die bewouren z' hier in de kèrk in Housdonk. Da's lang va veuren mijn geboorte zulle.

(J.D.B., 74 j., landbouwer, Haasdonk (Kruike)).

68/ Muizen en Ratten.

Ik heb vroeger nog huëren vertellen — mor da's lang leen zulle — van 'n boerdrij, da was in Kalloeë; en de biësten die stierven dor amaole zonder iëne over te schieten. En dien boer kocht nieve en die ging om ne paoter van Antweirpen om die te zegenen; en hij zegenede hij die en da was gedaone. Mor vroegre as 't daor nog spooktne en die dochter ging tsmorgens of tsouves maalken; iëst trok ze die spenen af en ten kwamen daor àlt mor muizen en ratten uite, honderden, mor die paoter kwam en toens was da gedaone. (A.H., 66 j., landbouwer, Verrebroek).

V. OSSCHAART

69/ Osschaart de Bakkersknecht.

Awale, ik zal nekir vertalen van de spuëken. As we nog kleine meis-kes waren, newur, ten kost mij vaoder azuë neig va spuëken vertalen. En die zou nou as hij leefden àl 95 jaor zijne. En ten zeen wij tsouves: « Toe vouder, vertaal nog iës van de spuëken ». « Ou, jou », zeet hij tanne.

« Alè, ik za beginnen ! », zeet hij.

Sè, d'r was nekir nen bakkere en die most ne knecht goun huren. En hij ou op zoek geweest en hij von daor ne goeën. Hij zee: « Awale, keude gij goe werken ? » « Jaok, zulle baos !, zee diene knecht tegen hem. « Awale, tan meugde gij bij mij kommen weunen ! » Veur hoe-veel dânt was, da wetek niemirre. « Jommer ik kan goe werken zulle ! », zee die knecht. « Awale, ten meugde gij kommen ! » En die knecht die werkten en die werkten; nij kost vrië goed eten, mor hij werkten veur drij, En da's vaneiges euk bij die bakkers ne giële nàcht deur te werken en mor 'n ure of twië dan ze kosten sloupen.

Mor dien bakker die ou àl gepeisd, die knecht wur toch zuë mouger, die wur toch zuëdounig mouger, wa zou d'r toch ao zijn; en die eet pertang goed. En hij ou da àl tegen den iënen en den àndren iës gezeen en die mensen die zeen: « Bakker jong, wete wa data is, jong, diene knecht van ou da is nen oessaort ! » « Hoe nen oessaort ? », zee dien bakker. « Ja, ja, 's nachts kruipt die in 'n biëstenvaal en ten luëpt die rond, die luëp rond, die ure in plots dat hij sloupt, in 'n biëstenvaal ». « Da kan bijkan nie bestaon », zee dien bakker. « Jou, jou, da bestou wale ! » « Ik gou da nekir gao slougen ! »

En dien bakker die ondervon vaneigen da die 's nachts nie gong sloupen, he. En hij huërden stillekes de deur piepen en die knecht die was de gaoten uite. En hij peisden: « Jou, da zal toch waal waor zijne ! » En ten waren d'r azuë twië mensen dan goeë vrienden waren van dien bakker. En dien bakker zee: « As we zijn vaal kosten verbrannen, tan was hij d'r van af, hij ! »

« Jou », zeen die mensen, « da zou waor zijn ! »

« Mor ik weet nie waor dat hij zij vaal steekt, mor zet golder older nekir ne nacht of twië, drij, gelijk of dânt past, he, in 't karrekot of in nen àndren stâl, en ge moet da maor nekiër afloeren », zeet hij, « waor dat hij zij vaal gout haolen ».

Suë, zu gezeed, zu gedaone. Die mensen, as den bakker uitschiëdne

van bakken, gingen in ne stâl gou zitten. En ze spiedden da stillekes af en as 't azuë naor middernacht ging zijne, ja man, die knecht kwam buiten zulle. En hij ging recht nor d'haetmijte en hij stak hij zijnen eirm daor inne en hij haolden hij da biëstenvaal daoruite en hij deed hij da aone en hij was de gaoten uite. En hij was verkliëd, newur, hij was nen beir, nen oessaort zeen ze daor in dien tijd tegen. En ten was hij weg, he; en ten ging hij op de baon, op de straoten en alle mensen die hij tegen kwam die ging hij azuë op zij vaal gown hangen mee zijn twië puëten. Zijn veurste puëten die sleeg hij azuë omhuëge over older schaers en ten mosten de mensen die drougen. En ten zwiëtten ze, ten zwiëtten ze da 't zwiët van ulder lijf liep. En as hij d'r azuë lang genoeg opgehangen ou, tan liet hij de mensen los, as z'host aon ulder huis waren, newur. En ten gingen die mensen nor huis en dien oessaort die ging terug nor zijn bakkerij en die rolden zijn vel oppe en die stak da terug in d'haetmijte.

En die twië mensen die dor zaten te wachten die keken da goed af, he. En hij ging weer hij, en hij rolden da vaal op en hij stak al algae in d'haetmijt, he. En ten zeen ze da 's ânderdouds tegen dien bakker. « Bakker, we weten waorda zijn vaal zit zunne! » « Ah », zee den bakker, « 't goed; waor zit het? » « Ah, in d'haetmijte! 't Moet omtrent daor ieverânst zijne ». « Ah, 't is goed, want da kan toch nie zijne, he, we moeten die mens helpen, he, dat hij van die spuëkerij van afgeroukt ».

En 's noens zee hij tegen zijne knecht: « Luistert nekir, ge moet alle dougen 'k weet nie hoe neig werken en ik zij euk nie goed; wij goume nekir gaon beginnen mee naor de nune 'n paor uurkens te gou sloupen », zee hij. « En ik gou nor mijn bedde en gij gou euk nor ou bedde: mijn vrae zal mij waal roepen en gij, gij meug gerust sloupen, ik zal ou waal kommen wakker mouken as we terug beginnen bakken. « Ja », zee de knecht, « ik vroug nie liever as overdag iës 'n paor uurkes te meugen sloupen, want ik zij effenaf moe ». Vaneiges peiden dien bakker, 's nachts luëpte mee ou vaal; in zijn vaal, he jong, tan was hij oessaort.

En de knecht die ging gou sloupen en as hij azuë goed en waal in sloup was, he jong, den bakker die ging nekir gou luisteren ao zijn deure en hij huërdne dat hij nogal goe lag te ronken. Hij peiden: « Ou, 't kom goed, hij sloupt! » En den bakker algae in zijnen hof en da vaal uit die haetmijt gepakt en d'r sebiet mee nor zijnen oven. En hij ou zijnen oven goed hiët gestookt en hij staek da vaal in zijnen oven. En da vaal brândne; en gelijk of da vaal brândne, brândne diene knecht euke. Suë die schoot wakker en die kwam van dien trap geluëpen, he, en die riep: « Oe, mij vaal; en z'hên mij vaal verbrând. mij vaal verbrând! », zee hij. En hij schermde vriëd veur zij vaal omdat hij euk in brand stond, newur jong. En hij liep recht nor dienen oven, want hij wist da da vaal in dienen oven zou gezeten hên, he; hij wist da ten in iënen kiër en hij riep: « Bakker, wa hêdde nou gedaon, wa hêdde nou gedaon? », zee hij. En hij kwam mor âl brândenden af, jong, en hij keek ten zuust nor dien oven, he; en da vaal was zuust verbrând en ten schiëden hij euk uit van te brannen.

En awaal, ten was hij dor van af, tan was hij giën spuëk niemir en ten bedankten hij dien bakker, he; ou, hij zou hem waal rond

zijn nek gevlogen hènne en waal tien toten gegeven hènne. En hij zee : « Nou zij 'k toch blij, nou zij 'k toch blij ! » En van tan af was da gedaon mec spuëken, he.
(G.B., 53 j., huishoudster, Lokeren).

70/ Osschaart in de Waterstraat.

Mij meetjen heure man die ging verkiëren en die zee as hij aon de Waoterstraote kwam dat d'r nen beir op zijne rugge sprong. En die most hij drougen tot deur de Waoterstraote en as 'r hij host deur was sprong die d'r af en sprong die 't vaeld inne. Ten zeit hij : oh, oh; ten lachten hij die nekir uite en hij was weg. Die verkiërdne op de Bormte op Stekene en die ging nost de Kwakkel en nost de Waoterstraote, he.

Nordien hèn ze da vaal gevonnen in 'n holle tronke en da hèn ze daor ten uitgaold en in nen oven verbrând. En an ze da in den oven schoten stond d'r sebiet ne mens en die wulden d'r euk inspringen. En ze mosten hostig den oven toesloug en dormee bleef er hij veuren, he.

(A.V.H., 62 j., landbouwer, Lokeren).

71/ « 't Was gedaan met Vrijen ! ».

D'r was iënen aon 't vrijn en die was uit de gebuurte. Die most 's ouves over nen iënzoumen weg kommen en ze zeen : « Stânt, zijde gij nie schou 's ouves ? » « Oh, wa peisde gulder, ge kèn mij ! », zee Stânt. « Ik ben van niemând of niet benaud ! »

Nou de kameraoden afgesproken, ze zeen wij zulle wij Stânt ossaort iës laoten drougen. Hij geluëfden aon niets en hij wulden toch nie benaud zijne. Nou, iënen hem verkliëd mee bellen en vel en op 'n iënzoume pluitse op Stânt zijne rug gesprongen en hij moest hem tot thuis drougen, he. En hij sprong van Stânt zijne rug en hij vluchtene 't veld inne. En ja, Stânt geluëfden euk aon ossaort zulle, want hij dierf niemir deur die iënzoume pluits gown en 't was gedao mee vrijn.
(F.V.Bu., 43 j., winkelier, Sint-Niklaas).

72/ Osschaart te Sombeke.

As er iemand hier op Sombeek verbij 't kerkhof dierf gaon — Sooi Mus eeta verteld — dan sprong er âltijd iemand op ou rug en die moste 'n giël ende drougen en da was ossaort. En as ze die konnen vângen tan stoken ze die in nen brândenden oven.
(F.V.R., 12 j., scholier, Elversele (Sombeke-Waasmunster)).

73/ Sander den Beer.

En wete da van ossaort uit de Vlasruëtstraote; dingen, 'k zoun hêm ducznd kiëren noemen — ze noemden hêm âlt ossaort — Wieske De Sânder zij vaodre : Sânder den Beir ! Ja die noemden ze Sânder den Beir omdat hij ossaort liep, beir liep, he, en op ou rug sprong. En ten mosten ze die drougen en as die gedrogen was — da z' al vèr waren — die liet hem hangen, wer; en die woog al langsom zwaorder, he; en deur den duur die begosten te zwiëten dan die giëne weg miër kosten,

he. En ten liet hij die gaone, he; ten spronk er hij af. Die liet hem âltijd al langsam langer hangen; jommaor da weet 'k nog, 'k hê Sânder nog gekend.

(L.V.P., 80 j., handelaar, Sint-Pauwels).

74/ Brigadier Toch als Osschaart.

'k Hên âltijd huëren vertellen da Toch, den Brigadier, ne komies, die kost hem verândren in nen hond en rondluëpen mee 'n ketting aon. En die sprong op ou rug, die was ossaort, he. En die mosten ze drougen tot ze niemiër kosten. Die kost hêm verândren in âl dat hij wilden, he; mor da kwam ten laoter uite data Toch was!

(E.V.S., 78 j., herbergierster, De Klinge (Meerdonk)).

75/ Osschaart op 't Kerkhof te De Klinge.

Ossaort mee zijn bellen en die kwam hier in De Klinge op 't kerkhof, dan de straot oppe en de mensen zaten daor achter en die ver dween weer. Da in den laoten ouvend, he. Dikkels, de miëste ouvenden kwam die hier rond 't kerkhof, da lag tan nog rond de kerke. En d'r is hier nekir ne jongen geweest, hij weunden hier schuins over. Theophiel Blindeman, die is nekir moeten gou luëpen. En die jongen is daor ziek van gewurren en van gestorven euke, die ou ne schrik opgedaon. En alle ouvenden was ossaort hier op De Klinge, op Klinge-kerkhof zulle, da lag ten nog rond de kerk.

(T.P., 70 j., herbergier, De Klinge).

76/ Osschaart te Vrasene en Verrebroek.

Ossaort, da was azuë 'n biëste in de wildernisse en die mosten ze drougen, hier tussen Verrebroek en Vraosen tot aon 't kapelleken. En die belden âltijd mee kettingen. Alle ouvenden zat die hier in Verrebroek.

(A.H., 66 j., landbouwer, Verrebroek).

VI. W E E R W O L F

77/ Weerwolf ontdekt.

Iënen die 's nâchts liep; ik hê den Berkens âltijd huëren vertellen van nen boer die ne knecht ou en die liep 's nâchts âltijd. Da was op Snao, dien boer ou ne knecht en ne koeter en die sliepen soumen in de bakkiëte. Da was ne rijken boer en d'r was dor veel wèrkvolk. En die koeter, da was azuë 'n manneken van 'n jaor of twelf, dertien; die koeter zei: « As 'k 's nâchts wakker wur is die knecht âltijd weg ». En ze gingen tuëp sloupen, die knecht en die koeter.

Mor nou gingen ze die nekir gao slougen. En as da tien uren was, in de winter âl wa vroeger, 'n uur of negene, ten stond die knecht oppé as de koeter sliep. En ze slegen die gao en die ging nor 'n tronke en die haolden d'r 'n gruët vaal uite — weirvolven zee ze daortegen — da was 'n ae, rotte tronke mee 'n gruët hol inne. En azuë dierf die op ne mènes zij lijf springen en ten moste ze die drougen en die ging er mee deur Snao.

Enne, nou wisten ze zij vaal zitten. En d'r ree ne priester weg mee den trein, mee die vent, 's mergens. Die knecht ou da opgedaone var 'n stik va vijf frank, da out hij gat van nen hiëre die nor 't lând ging; da was 'n giële somme ten. En die priester was verre weg mee hêm en binst oun ze den oven gehiët, enne ne giëlen dag oun z' er ao gehiët. Da was nen oven mee 'n ijerne deure. Tenne oun ze den oven herd g'hiët en as den tijd daor was, staeken ze da vaal daorinne en ze deen d'ijzer deur toe. En op ne slag en ne kiër stond die knecht daor en hij wilden daorinne en hij ou vrië pijn en hij kost er nie inne. En azuë geroukten d'r hij van af. Dien akker waor die tronk stond, die weet 'k nog liggen; de tronk is nou weg mor den akker weet 'k nog goe liggen.

(H.V.D.Br., 81 j., landbouwer, Sinaai).

78/ Weerwolf te Kallo.

Op Kalloeë eeta geweest; da was ne weerwolf die daor âltijd verscheen, âltijd, alle ouvenden, mor z' hên hêm gevonden. Die was aogestekt mee 'n vel, 'n belle en kettingen. Die liep mor alliëne as 't donker was zulle en die oo tan 'n schoupvel aone. Mor z' hên hem gevonden, zijn vel euke.

(A.H., 66 j., landbouwer, Verrebroek).

HET MUSEUM VOOR FOLKLORE TE GENT.

Het Museum voor Folklore werd gesticht door de Bond der Oostvlaamse Folkloristen op 16 Juli 1927 in de lokalen van het voormalig Museum voor Oudheden, Lange Steenstraat, 14, gewezen kerk van de Geschoeide Carmelieten (Onze-Lieve-Vrouwebroeders), wier klooster afgeschafte werd in 1797.

Het Museum voor Folklore werd overgenomen door de Stad Gent, bij besluit van de gemeenteraad d.d. 27 September 1931 en werd geplaatst onder het toezicht van een Kommissie bestaande uit vertegenwoordigers van het Stadsbestuur en van de Bond.

Deze Kommissie bestaat uit: Prof. Dr De Keyser, voorzitter, R. Van Kenhove, ondervoorzitter, M. Broeckhove, sekretaris, Drs L. Hoste, penningmeester, de heren F. Van Es, Pr. Luyckx, schepen der stad, Mr. A. De Decker, advokaat en gemeenteraadslid, Dr O. Van Hauwaert, Ing. Haeck, Dr H. Nowé, G. Celis, Drs M. Daem, J. Pieters, R. Depoorter, J. De Raedt, M. Van Wesemael, Lic. R. Van der Linden, leden. Konservator van het Museum: J. Boes, adjunkt-archivaris van de Stad.

Doel van het Museum: Verzamelen, inventariseren en uitstellen van alle stoffelijke getuigen van het Oostvlaamse Volksleven van vroeger en nu.

De voorwerpen, dokumenten en inlichtingen betreffende het volksleven hebben betrekking op de woning, het meubilair, de huishoudelijke inrichting, de voeding, de volkskleding, de vervoermiddelen, de verlichting, het straat- en marktlevens, de volkstypen, de familietradities en -gebruiken van aan de geboorte tot aan het graf, de ambachten met de traditionele werktuigen en het alaan, de volksfeesten en -spelen en andere ontspanningen, het volksgeleef, het sociale levens, de volkskennis en volksgeneeskunde, de volksletterkunde en de volkskunst.

De Kommissie zoekt zoveel mogelijk voorwerpen en dokumenten betreffende het volksleven van de ondergang en de vernieling te redden door ze veilig op te bergen, te klasseren, te onderhouden, te inventariseren en voor het publiek aantrekkelijk uit te stellen. Ze houdt zich dan ook ten eerste aanbevolen voor afstand of schenking, zelfs in bruikleen, van voorwerpen en dokumenten. Ze koopt ook voorwerpen aan en laat die zelfs afhalen aan huis. Beleefd verzoek te schrijven aan het adres van de Konservator: J. Boes, Abrahamstraat, 11, Gent, Telefoon n^r 25.32.53, of aan de sekretaris der Kommissie: M. Broeckhove, Oscar De Gruyterstraat, 34, Gent.

DE BOND DER OOSTVLAAMSE FOLKLORISTEN.

De Bond ondersteunt het Museum voor Folklore.

Hij geeft sedert 1926 een tweemaandelijks tijdschrift uit: **Oostvlaamse Zanten**, en sedert 1957 de **Mededelingen van de Dienst voor Folkloristische Opzoekingen**. Hij geeft ook afzonderlijke **Bijdragen** uit.

Samen met de Museumkommissie richt hij kosteloze openbare voordrachten, tentoonstellingen en folkloristische prijskampen in, alsook de tweejaarlijkse wedstrijden van het Alfons De Cock-fonds.

Samen met de Kommissie voor Kulturele Aangelegenheden van het Provinciaal Bestuur richt hij insgelijks « Enkwesten » over folkloristische verschijnselen van de provincie Oost-Vlaanderen in.

De bibliotheek en het archief van de Bond en van het Museum voor Folklore zijn gevestigd in afzonderlijke lokalen van het Stadsarchief, Abrahamstraat, 13.

Lid worden van de Bond is: daadwerkelijk medewerken aan de verrijking van het Museum voor Folklore; door het in het lidmaatschap begrepen abonnementsgeld op de hoogte blijven van de studie van de folklore in 't algemeen en van het Oostvlaamse volksleven in 't bijzonder; de eigen kennis en de zaak van de volksopvoeding dienen; een daad van ware vaderlandsliefde en van Vlaamse solidariteit stellen.

Voordrachten, tentoonstellingen en museum zijn op vertoon van de lidkaart gratis toegankelijk voor de leden. Men storte 100 fr. op postrekening n° 96946.

Bestuur van de Bond: Ere-voorzitter: Prof. Dr P. De Keyser. Voorzitter: F. Van Es. Ondervoorzitters: G. Celis en J. Pieters, Sekretaris: M. Broeckhove. Penningmeester: R. Depoorter. Archivaris-bibliotekaris: M. Van Wesemael.

Leden: Dr Nowé, J. Boes, Drs L. Hoste, Drs M. Daem, J. De Raedt, Lic. R. Van der Linden, Pr. Luyckx.

Redactie van Oostvlaamse Zanten: Hoofdredakteur: F. Van Es, Désiré De Wolfstraat, 3, Aalst. Redactieleden: Drs M. Daem en J. Boes.

Museum voor Folklore: Konservator: J. Boes. Adjunkt: aspirant of navorser.

Aankoopkommissie: Prof. Dr P. De Keyser, R. Van Kenhove, M. Van Wesemael, J. Boes, Drs L. Hoste.

Dienst voor Folkloristische Opzoekingen (Foto-, fono- en cinematografische dokumentatie): Prof. Dr P. De Keyser, F. Van Es, M. Van Wesemael, J. Boes, J. Pieters, Drs M. Daem, Lic. R. Van der Linden en M. Broeckhove, sekretaris.